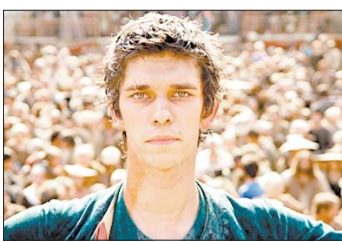

Фаталізм
Алега
Усачова

Праграма
тэлебачання
на наступны
тыдзень

СТАР 3

20 КАНАЛАЎ

На экскурсію
ў турму

СТАР 6

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове
ЗВЯЗДА

15

ЖНІЎНЯ 2014 г.

ПЯТНІЦА

№ 153 (27763)

Кошт 1800 рублёў

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

ЛІЧЫЦЬ ДЗЯРЖАЎНЫЯ ГРОШЫ

Аляксандр Лукашэнка

ўчора наведаў Бярозаўскую ДРЭС

Прэзідэнт Беларусі даручыў актывізаваць расследаванне крымінальнай справы па электрастанцыі, перадае карэспандэнт БЕЛТА. «Крымінальную справу, калі яна заведзена, актывізаваць максімальна! Там цяпер трэба саджаць вышэйшых, стрэлачнікі не патрэбны! Таму ўсе, хто да гэтага мае дачыненне, — усіх туды», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

Цяпер на Бярозаўскай ДРЭС працягваецца рэканструкцыя энергаблока № 5, якая павінна была завяршыцца ў 2010 годзе. Праектам прадугледжана павелічэнне магутнасці энергаблока са 160 да 240 МВт. Як было даложана Прэзідэнту, не выканана яго даручэнне па ўводзе энергаблока ў прамысловую эксплуатацыю. У той жа час, паводле слоў спецыялістаў, блок працуе ідэальна і ў існуючых умовах выдае максімальную нагрузку 163 МВт.

«Калі вы блок запусцілі для таго, каб паказаць мне, што ён працуе, круціцца, і ён спыніцца, няважна па якіх прычынах, на працягу бліжэйшага часу або наогул спыніцца — крыўдзіць на сябе! Вы мне гэта ўжо нічым не растлумачыце! Таму што я ведаю ўсе хітрасплянэнні, якія рабіліся напярэдадні. Я ж сюды даю планаваную прыхаць. Ну, а што ехаць, калі вы нічога не зрабілі? І вы толькі 3-5 дзён таму з нейкага 25-га разу змаглі запусціць гэты блок, гэтую турбіну», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

«Навошта я гавару гэта? Слухайце, давайце Прэзідэнта туды не павядзём. Як быццам вы возьмеце за руку Прэзідэнта і паведзяце, куды захочаце. Я ж пайду туды, куды мне трэба. Іншыя разважалі: маўляў, давайце запусцім і пакажам. У мяне ёсць спецыялісты, якія прыйдуць, паглядзяць, як вы запусціце, а потым даложаць, як вы спынілі яе. І так было некалькі разоў: запусцілі — падшыпнік (проблема з падшыпнікамі. — **Заўвага БЕЛТА**), запусцілі — з маслам нешта здарылася, — адзначыў Прэзідэнт. — Таму я ў вас пытаюся: вы ўстаранілі ўсе недахопы?» Як запэўнілі Прэзідэнта, турбіна будзе працаваць і выйдзе на намінальную нагрузку.

Пазней, размаўляючы з працоўным калектывам Бярозаўскай ДРЭС, Аляксандр Лукашэнка расказаў, што прыехаў на электрастанцыю пракантраляваць, ці запусчаны энергаблок № 5. «Кажуць, вельмі гарачая вада ў возеры, ахаладзіць не можаце, іншая пара і гэтак далей. Пачакаем, пакуль вада будзе патрэбнай для вас тэмпературы, не 26 градусаў, а 15 або 12, і зробім канчатковыя вывады», — сказаў Прэзідэнт. Што датычыцца неабходнасці далейшай мадэрнізацыі электрастанцыі, то свае заключэнні дадуць спецыялісты, дадаў кіраўнік дзяржавы.

«Я прыехаў для таго, каб пракантраляваць, як выканана мае даручэнне і чаму тут пачалі саджаць людзей за мадэрнізацыю пятага энергаблока. Што дзіўна: мадэрнізавалі два блокі, але па-рознаму. Пабудавалі кітайскі блок — здалі, рукі паціснулі, пытанню, кажуць, няма. Расіяне з вамі разам тут мадэрнізавалі — куча проблем», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка. «Да кітайцаў пытанніў няма, праблем з імі няма — яны прыслалі сваіх спецыялістаў да прыезду Прэзідэнта. А прадстаўнікоў расійскага боку тут няма», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

«Крымінальная справа, якая заведзена і раптам на незразумелых прычынах нехта пачаў яе хаваць або яна пачала затухаць, з сённяшняга дня будзе адноўлена па самых сур'ёзных стандартах, — падкрэсліў Прэзідэнт. — Спегнанне будзе па поўнай. Гэта для таго, каб лічылі дзяржаўныя грошы. Таму што ўсе затраты кладуцца цяжарам на насельніцтва, у большай ступені на рэальны сектар эканомікі, гэта павелічэнне кошту электраэнергіі». Ён звярнуў увагу на тое, што, калі б работы па мадэрнізацыі энергаблока завяршыліся своєчасова, не было б уплываючай выгады. Тут жа з'явіліся лішнія затраты на энергаблок у той час, калі ён не дае прадукцыі. «Таму спегнанне будзе жалезабетоннае за гэта і нікому літасці не будзе», — падкрэсліў Прэзідэнт. «Перш за ўсё кіраўніцтва па вертыкалі, пачынаючы з прадпрыемства, былія, не былія — усіх знойдзем, і заканчваючы ўрадам», — дадаў кіраўнік дзяржавы.

Закрануў Аляксандр Лукашэнка па просьбе журналістаў і тэматыку сваіх тэлефонных гутарак з прэзідэнтамі Расіі, Украіны і Казахстана, якія адбыліся на працягу апошніх некалькі дзён.

Паводле яго слоў, прэзідэнты Лукашэнка, Пуцін і Назарбаев гатовы правесці ў Мінску сустрэчу з Прэзідэнтам Украіны Пятром Парашэнкам для абмеркавання актуальных пытанняў. «Ёсць такая ідэя, паколькі ўзнікае мноства пытанняў», — адзначыў беларускі лідар. Па-першае, у сувязі з падпісаннем Украінай дагавора аб асацыяцыі з Еўрасаюзам. «Мы вельмі насцёржаныя гэтым і баямся, каб тавары з Еўрасаюза па нулявой пошліне праз Украіну не пайшлі ў Беларусь, Расію і Казахстан і не здарыліся нашы эканомікі. Што зразумела, гэта апасенні любой дзяржавы. Таму мы за гэта вельмі перажываем», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка.

СТАР 2

■ Насустрач школе

У новым навучальным годзе эксперымент па апрабаванні галіновай сістэмы аплаты працы педагогічных работнікаў будзе пашыраны. Да яго далучацца ўсе ўстановы агульнай сярэдняй адукацыі Баранавіцкага раёна і некалькі школ у Гродне і Гомелі.

Фотаздымкі: Надзея БУЖАН.

■ Стыхія

ВАДА І АГОНЬ

Учора на цэнтральныя раёны краіны абрынуўся лівень

Як паведаміла галоўны сіноптык Рэспубліканскага гідрометэацэнтра Людміла Парашчук, больш за ўсё ападкаў выпала ў Мінску, Навагрудку і Ваўкавыску.

Фота БЕЛТА

З-за падтаплення многіх вуліц сталіцы грамадскі транспарт хадзіў з перабоямі і затрымкамі. У горадзе быў аб'яўлены план «Пасейдон», згодна з якім для выпраўлення сітуацыі былі задзейнічаны ўсе неабходныя службы, сярэд якіх Міністэрства па надзвычайных сітуацыях, Дзяржаўтаспекцыя, «Гарамаўтадар».

Акрамя сталіцы, вялікая колькасць ападкаў выпала ўчора ў Ваўкавыску (29) і Навагрудку (26). Найбольшая колькасць ападкаў выпала сёння ноччу ў раёне Нацыянальнага аэрапорта Мінск — 33 мм. Раніцай у асобных раёнах назіралася шквалістае ўзмацненне ветру парывамі да 14-17 метраў у секунду, расказала галоўны сіноптык.

СТАР 2

САЦЫЯЛЬНАЯ СЕТКА — ДЛЯ ПЕДАГОГАЎ

«ТАРЫФАКАЦЫЯ» АСАБІСТАГА ЎКЛАДУ

Па словах міністра адукацыі Сяргея Маскевіча, галіновая сістэма аплаты працы педагогічных работнікаў мае на ўвазе, акрамя выплаты педагогам аклада, таксама і дадатковыя выплаты, якія адлюстроўваюць спецыфіку іх работы, даплаты за ўзровень кваліфікацыі педагогічнага работніка і галіновыя выплаты за выкананне асобных відаў работ, якія не тарыфікуюцца.

— Эксперымент, які ахапіў летась пяць сталічных і адну гомельскую школу, праходзіць паспяхова і нават перасягнуў нашы чаканні. Для мяне асабіста найбольш важныя наступныя рэчы. Па-першае, тое, што непасрэдна ў школах вырашаюць, за якую работу і за якія прафесійныя дасягненні даплачваюць педагогам — у залежнасці ад задач, якія ставяць у гэты момант перад педагогічным калектывам. Безумоўна, ёсць агульныя задачы, але ёсць і больш канкрэтныя: напрыклад, інфарматызацыя вучэбна-працэсу; падрыхтоўка вучняў да ўдзелу ў рэспубліканскіх школьных алімпіядах, да здачы выпускнікмі цэнтралізаванага тэсціравання, да ўдзелу ў спартыўных мерапрыемствах; арганізацыя харчавання, аздараўлення дзяцей і гэтак далей, — падкрэсліў Сяргей Маскевіч.

Другім гэтыя задачы могуць карктавацца нават у залежнасці ад вучнёўскага контынгенту той ці іншай установы адукацыі. Магчыма, дзесці трэба больш увагі надаваць рабоце з сем'ямі вучняў, скаанцэнтравана на выхаваўчай рабоце. Але гэта відаць толькі на месцы непасрэдна кіраўніку школы.

Па-другое, новая сістэма аплаты працы стымулюе падработнікаў па павышэнні свайго пра-

фесійнага ўзроўню. Педагогам прадугледжаны даплаты за работу з адоранымі навучэнцамі, за выкладанне вучэбных прадметаў на павышаным узроўні, за ўдзел у эксперыментальнай і інавацыйнай дзейнасці. Фактычна ў кіраўніка ўстановы ёсць магчымасць рэгуляваць памеры заробку педагогаў у залежнасці ад канкрэтнага ўкладу кожнага ў выхаваўчы і навучальны працэс.

У адных школах, уцягнутых у эксперымент, вынікі работы падводзіліся штомесяц, у іншых — штоквартальна, і ў залежнасці ад іх рэгуляваўся і памер зароботнай платы. Дыферэнцыяцыя ў аплане працы педагогаў аказалася даволі істотнай: яна дасягала 30%. Гэта значыць, што ў некаторых педагогаў заробкі выраслі ў параўнанні з сярэднімі заробкамі па галіне на трэць.

МІНУС 87 ШКОЛ

У новым навучальным годзе за школьныя парты сядуць 104 тысячы першакласнікаў — гэта на 4,5 тысячы чалавек больш, чым у папярэднім годзе. Да 1 верасня ў строй будуць уведзены 4 установы агульнай сярэдняй адукацыі на 2 945 вучнёўскіх месцаў і 5 дзіцячых садкоў амаль на тысячы месцаў. Але ў сувязі з дэмаграфічнай сітуацыяй у

будучым навучальным годзе перастаюць функцыянаваць 87 школ і будуць рэарганізаваны 143 установы адукацыі. Напаяўняльнасць закрытых школ вагалася ад 10 да 30-40 чалавек. «Яны найменш эфектыўныя», — патлумачыў кіраўнік галіны.

Падвозам да ўстаноў адукацыі будуць ахоплены 70 тысяч дзяцей. У гэтым працэсе задзейнічаны 1 400 адзінак аўтатранспарту. Да 1 верасня школьны аўтапарк папоўняць яшчэ 72 школьныя аўтобусы.

СТАР 2

ЦЫТАТА ДНЯ

Мікалай
ШЧОКІН,
кандыдат
філосафскіх
навук,
дацэнт:

«Галоўнае дасягненне незалежнай Беларусі — мір і бяспека, надзейнасць і стабільнасць, палітычная і сацыяльна-эканамічная раўнавага. У гэтым у чарговы раз і нас, беларусаў, і нашых партнёраў, і нават нядобразычліўцаў пераконаваць апошнія падзеі, што адбываюцца ў свеце, у тым ліку і ў непасрэднай блізкасці ад нашай краіны. Ідэя аднапалярнага свету сябе не апраўдала, яна ўжо не адпавядае аб'ектыўным тэндэнцыям сусветнага развіцця. Замест дэклараванай дэмакратыі і свабоды насаджаецца хаос, ад якога церпяць і асобныя людзі, і цэлыя народы. Сёння на сьвеце моцныя выйскі новыя гвалты, якія маюць шансі стаць лідарамі рэгіянальнага развіцця. У перспектыве і Беларусь узмоцніць свае пазіцыі ў якасці такога рэгіянальнага цэнтра развіцця».

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 15.08.2014 г.

Долар ЗША		10370,00	■
Еўра		13860,00	▲
Рас. руб.		287,50	▲
Укр. грыўня		796,47	▼

■ Трэба ведаць

ЗА РАЗ'ЯЗНЫ ХАРАКТАР ПРАЦЫ БУДУЦЬ ПЛАЦІЦЬ ПА-НОВАМУ

З учарашняга дня ў нашай краіне ўступіў у сілу новы парадак выплаты кампенсаций за рухومی і раз'язны характар працы, працу ватным метадом, пастаянную працу ў дарозе і працу па-за месцам жыхарства (папаявое забеспячэнне).

Інструкцыя аб парадку, умовах і памерах выплаты вышэй згаданых кампенсаций была зацверджана пастаянным Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Беларусі №70 ад 25 ліпеня 2014.

Згодна з гэтай інструкцыяй, працадаўцам цяпер прадастаўлена права самастойна ўстанаўліваць памеры кампенсаций (замест ранейшых надбавак да зарплат) работнікам, вызначаць парадак і ўмовы іх выплаты — і гэта адно з яе галоўных новаўвядзенняў.

Святлана БУСЬКО

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

Паўночная Карэя зноў палюхае суседзям

КНДР запусціла ў чарвер некалькі балістычных ракет малой далёкасці ў акваторыю Японскага мора літаральна за некалькі хвілін да прылёту Папы Рымскага Францішка ў Сеул з пасланнем міру на Карэйскім паўвостраве. Пра гэта паведамілі ў Камітэце начальнікаў штабоў Узброеных сіл Рэспублікі Карэя.

«Падобна на тое, што Поўнач спрабуе прадэманстраваць магчымасці сваіх узбраенняў і працягвае бразгаць зброй», — цытуе агенцтва «Рэнхан» словы аднаго з высокапастаўленых афіцэраў. У Сеуле цяпер спрабуюць высветліць, ці прысутнічаў на учарашніх пусках паўночнакарэйскі кіраўнік Кім Чэн Ын, які ўжо не раз назіраў за падобнымі выпрабаваннямі. Усяго сёлетня КНДР ажыццявіла пускі 105 реактыўных снарадаў і ракет, адзначае «Рэнхан».

Мубарак адмаўляе сваю віну

Былы прэзідэнт Егіпта Хосні Мубарак адмаўляе сваю віну ў гібелі сотняў дэманстрантаў на плошчы Тахрыр у Каіры.

«Я ніколі не аддаваў загаду забіваць пратэстуючых», заявіў Мубарак перад судом у Каіры, паведамляе агенцтва АФР. Былы прэзідэнт Егіпта і яшчэ сем фігурантаў справы абвінавачваюцца ў збойстве больш за 800 дэманстрантаў падчас антыпрэзідэнцкіх пратэстаў у 2011 годзе. Свой вердыкт па справе суд абвясціць 27 верасня, паведамляе агенцтва DPA. Суд вынесе вердыкт па справе Мубарак у канцы верасня.

Сабаку выбралі мэрам

Фермерскі сабака па мянушцы Дзюк абраны мэрам пасёлка Кармарант (штат Мінесота). Па паведамленні тэлекампаніі CBS, на праведзеных там выбарах ён «са значнай перавагай у галасах» перамог уладальніка мясцовай крамы Рычарда Шэбрэрука.

Як паведамляецца, новы мэр асабіста ведае ўсіх 12 жыхароў пасёлка і карыстаецца сярэд іх вялікай папулярнасцю. Ён, як і многія яго выбаршчыкі, з'яўляецца заўсёдным мясцовай піўноў. Жыхары лічаць, што Дзюк уносіць вялікі асабісты ўклад у забеспячэнне іх бяспекі, паколькі сустракае гучным брэхам і прымушае прытрымлівацца аўтамашыны, якія на хуткасці праносзяцца праз пасёлка. Пасада мэра лічыцца ў Кармаранце асабліва ганаровай, абавязкі выконваюцца на грамадскіх пачатках. Выбары праводзяцца тэрмінам на год, за ўдзел у галасаванні спяганяецца ўнёсак у памеры долара з чалавека. Сабраныя сродкі ідуць на дабрачынныя патрэбы. Інаўгурацыя Дзюка адбудзецца ў бліжэйшую суботу.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

Інфармацыя аб раненні Стралкова пакуль супярэчлівая

Цяжка паранены міністр абароны абвешчанай Данецкай народнай рэспублікі (ДНР) Ігар Стралкоў. Пра гэта паведамляе агенцтва «Новороссиа».

«Ігар Стралкоў цяжка паранены. Стан міністра абароны ДНР — цяжкі», — адзначаецца ў паведамленні. Віцэ-прэм'ер абвешчанай ДНР Андрэй Пургін не змог пацвердзіць або абвергнуць ІТАР-ТАСС гэтае паведамленне. Ён адзначыў, што па яго звестках, Стралкоў апошнім часам знаходзіўся ў раёне інтэнсіўных баявых дзеянняў. «У мяне няма дакладнай інфармацыі. Але хутчэй за ўсё гэта праўда», — сказаў ён. У той жа час іншыя прадстаўнікі ДНР гэтую інфармацыю не пацвярджаюць. Прадстаўнікі самаабвешчанай Данецкай народнай рэспублікі абверглі інфармацыю аб цяжкім раненні камандуючага апалчэннем Ігара Стралкова. «Гэта няпраўда», — заявіў кіраўнік аддзела міжнароднай інфармацыйнай службы палітддзела міністэрства абароны ДНР Уладзіслаў Брыг.

КОРАТКА

РУП «Белтэлекам» папярэджвае аб магчымых кароткачасовых перапынках працягласцю да 15 хвілін у доступе да інтэрнату па тэхналогіях Wi-Fi і ADSL 15 жніўня з 00.00 да 06.00 на ўсёй тэрыторыі пакрыцця. Яны будуць звязаны з правядзеннем работ па абнаўленні апаратнага комплексу.

Беларусь зможа пастаўляць у Расію перапрацаваную прадукцыю з еўрапейскай сыравіны.

У студзені—ліпені 2014 года ў Беларусь прыбыло больш за 25 тыс. грамадзян Украіны. Прычым большасць з іх прыехалі ў чэрвені-ліпені. Амаль 1,4 тыс. грамадзян Украіны атрымалі дазвол на пастаяннае пражыванне, а больш як 3 тыс. прыехаўшых дазволена часова пражываць у Беларусі. Статус бежанца яшчэ нікому не прадастаўляўся, але цяпер на разглядзе знаходзяцца 245 хадзінчэптаў.

На кірмашы «Прывітанне, школа-2014!», які пройдзе калі сталічнага Палаца спорту 23-24 жніўня, будуць прадаваць тавары з мінімальнымі гандлёвымі надбавкамі.

■ Парад кемлівых

«ГІСТОРЫЯ ГАЗЕТЫ — ГІСТОРЫЯ КРАІНЫ»

Вынікі II тура віктарыны

Другі тур рэдакцыйнай віктарыны праходзіў у цёплай, можна нават сказаць, гарачай атмасферы. І не толькі таму, што гэтымі днямі ў Беларусі панавала надзвычайная спека, але найперш таму, што ў нежартоўнай інтэлектуальнай барацьбе шыкліся сапраўдныя знаўцы гісторыі роднай краіны і любімай газеты.

Шчыра кажучы, гартуючы дасланых лісты з адказамі, прыёмам было чытаць у многіх з іх: «Якраз гэты нумар захаваўся ў маім хатнім архіве»; «Каб дакладна адказаць, давалося разам з унікамі заняцца матэматычнымі вылічэннямі»; «Знайсці адказ мне дапамаглі бацькі»; «У 1972 годзе, калі я служыў у Маскоўскай ваеннай акрузе разам з хлопцамі з Гомельшчыны, па нашай просьбе зампаліт выпісаў у Ленінскі па-

кой у тым ліку і «Звязду»; «Вырашыла паразмаўляць са сваёй любімай газетай (выпісваю ўжо каля 20 гадоў) па-беларуску». Гэта значыць, што абсалютная большасць удзельнікаў віктарыны знаёмая з газетай доўга і блізка, паспелі з'есці разам з намі не адзін пуд солі і працы-

таць — хто з бацькамі, а хто з дзецкамі і ўнукамі — тысячы газетных радкоў... А таму ўсім шанюным эрудытам, незалежна ад вынікаў — вялізная падзяка і пашана ад звяздоўцаў!

Найспрытнейшай за ўсіх у другім туры аказалася самая юная удзельніца віктарыны Аксана Клімовіч з вёскі Дзівін Кобрынскага раёна, а найбольш поўная і змястоўная (у перакладзе на газетны тэкст — больш за палову вялікай паласы) адказы даслаў Юрый Мяцельскі з аграгарадка Палачаны Маладзечанскага раёна. Парадаваў выключнай пямішца на падзеі і знітанымі з імі асабістымі ўспамінамі Валерый Гаўрыш з Чавусаў. Дзе не хапала «голых фактаў», нашы удзельнікі ўключалі логіку і кемлівасць, падключалі да ўспамінаў інтэрнэт-форумы, сяброў і сваякоў і агульнымі намаганнямі знаходзілі правільныя адказы!

СТАР 3

ISSN 1990 - 763X

1 4 1 5 3 >

2 НАДЗЁННАЕ ЛІЧЫЦЬ ДЗЯРЖАЎНЫЯ ГРОШЫ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

«Па-другое, у сувязі з увядзеннем Расійя эмбрга на пастаўкі некаторых тавараў у Расійскую Федэрацыю стварылася іншая сітуацыя, і нам было б вельмі важна ў Мыйтным саюзе абмеркаваць гэтую, другую праблему», — падкрэсліў беларускі лідар.

«Я сказаў сваім калегам: давайце прапануем Пятру Парашэнку, няхай далучаецца да абмеркавання гэтых праблем і іншых, якія ёсць ва Украіне, калі ён гэтага жадае, абмяркуем гэтыя пытанні — іх усё роўна не абмінуць. Для Украіны яны вельмі важныя, таму што Расія паступіў закрывае пастаўкі з Украіны некаторых тавараў. Вось нядаўна прагучала пытанне ўжо аб алкаголі, яшчэ раней — малако, мясная прадукцыя», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка.

Ён раскасаў, што напярэдадні двойчы размаўляў і з Прэзідэнтам Расіі Уладзімірам Пуціным, і з Прэзідэнтам Казахстана Нурсултанам Назарбаевым, якія не супраць сустрэчы. Паводле слоў Аляксандра Лукашэнка, пазаўчора позна ўвечары ён абмяркоўваў гэтую праблему і з Пятром Парашэнкам.

«Усе не супраць і гатовы прыехаць у Мінск. Выказаліся нават за тое, каб прысутнічаў і нейкі іншы чол, дапусцім, Еўрапейскі саюз, ЗША, калі яны зацікаўлены ў нармалізацыі сітуацыі — эканамічнай, ваеннай і палітычнай. Давайце сядзем у Мінску і пагаворым. Мы нікога не адхіляем. Гэта агульная пазіцыя трох прэзідэнтаў Еўразійскага эканамічнага саюза», — сказаў кіраўнік беларускай дзяржавы. «Чакаем. Захоца Украіна абмяркоўваць гэтыя пытанні — калі ласка, будзем іх абмяркоўваць у прысутнасці каго хочаце», — дадаў беларускі лідар. «Яшчэ раз падкрэсліваю: мы гатовы, каб суды прыехалі і прымалі ўдзел у абмеркаванні гэтых праблем і еўрапейцы, і амерыканцы, і афрыканцы — хто хочаце, толькі быў бы нейкі зрух», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Ён яшчэ раз звярнуў увагу на тое, што ёсць адзінства трох прэзідэнтаў Еўразійскага эканамічнага саюза, цярпер рашэнне за Украінай. «Прыме яна рашэнне абмяркоўваць гэтыя праблемы — сустрэнемся, абмяркуем, не прыме — гэта яе права», — сказаў беларускі лідар.

ВАДА І АГОНЬ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

«На гэтым тыдні сталічныя рэгіён два разы наведваў актыўны атмасферны фронт. Адбывалася барацьба паміж гарачым трапічным паветрам і акіянічным прахалодным. У зоне іх узаемадзеяння актыўна развіваліся навальнічныя абложы. У выніку ў аўтарак у Мінску выпала 46 мм ападкаў, учора раніцай — 33 мм. Пры сярэднямесячнай норме ападкаў 81 мм па гэтыя дзве залевы «выканана» практычна норма жніўня. Палохлі да канца месяца тэрыторыю краіны яшчэ будучы наведваць атмасферныя франты, норма па дажджы можа быць перавышана», — адзначыла Людміла Парашчук.

Тым часам у Гродзенскай вобласці раніцай ад удараў маланкі загарэліся 6 дамоў, паведамлілі ў цэнтры прапаганды і навучання Гродзенскага абласнога ўпраўлення МНС.

У шэсць раніцы ў МНС патэлефанавалі з Ліды, дзе запалаў дах двухпавярховага блочнага дома. Раніцай гаспадар прагнуўся, пачуўшы грукат грому, і пачаў зачыняць вокны. Ён убачыў, як і асвятляльы слуп ударыла маланка. Пасля гэтага ў доме знікла электрычнасць, а неўзабаве заўважылі пажар на другім паверсе. Агонь знішчыў дах, пашкодзіў перакрыцце і маёмасць на паверсе.

У аднапавярховым цагляным доме ў Ваўкавыску падчас навальніцы пачало «мігаць» святло, пачуўся трэск, а з рэзкатай пайшоў дым. Ад узгарання электраправодкі пачалі гарэць столі і сцяна. На довітку выратавальнікам паступіў званок і ад жыхаркі вёскі Балічы Шчучынскага раёна. Яна паведаміла пра пажар у нежылым цагляным доме. Агонь пашкодзіў дах, драўляную лесвіцу. Як растлумачылі ў МНС, прычынай усіх здарэнняў, хутчэй за ўсё, з’яўляецца маланка. Гэта можна было б прадухіліць, калі б гаспадары пакапаліся ад наўняўскай маланкаадавода.

Таксама ў МНС нагадалі, што падчас навальніцы не варта спускацца ў падземныя пераходы, стаць пад дрэвамі і паркаваць паблізу іх аўтамабілі, размаўляць па мабільным тэлефоне або набліжача да ліній электраперадач. Лепш схавацца ў найбліжэйшым будынку. Тым, хто знаходзіцца ў машыне, варта спыніць рух, апусціць антэну радыёпрыёмніка. Пасля ліўня нельга падыходзіць да абарваных правадоў, паваленных дрэў, адарваных рэкламных шыльдаў і г.д. А ў выпадку сур’ёзнай пагрозы паведаміць па нумарак 112 і 101.

Антон ЗАПОЛЬСКИ.

■ Супрацоўніцтва

БЛІЗКАЯ ДАЛЁКАЯ ІНДЫЯ

Наша краіна можа стаць пляцоўкай для кінаіндустрыі Балівуда

Індыйскія кампаніі імкнучца больш актыўна ўдзельнічаць у беларускіх інвестыцыйных праектах, асабліва яны цікавяцца магчымасцямі супрацоўніцтва ў сферах энергетыкі, фармацэўтыкі, а таксама малочнай прамысловасці. Пра гэта паведаміў пасол Індыі спадар Манож КУМАР БХАРЦІ напярэдадні святкавання Дня незалежнасці гэтай краіны.

ВЫНІКІ ПЕРАВЫШАЮЦЬ ЧАКАННІ

— Нашы кампаніі ўжо прымалі ўдзел у міжнародных тэндрах, аб’яўленых Беларуссю, — заўважыў пасол. — Мы чакаем, што ўдзел індыйскіх фірмаў у некаторых з гэтых праектаў будзе значным. Прыклад таму — рэканструкцыя гродзенскай ТЭЦ-2, завершаная індыйскай кампаніяй летась. Выніковае магутнасць цеплаэлектрастанцы нават перавышае запланаваную! Гэтак жа кампанія, які і іншыя індыйскія фірмы, ужо правялі цікавасць да выпрацоўкі сонечнай электраэнергіі ў Беларусі.

Дыпламат паведаміў, што таваразварт паміж Беларуссю і Індыйй вельмі залежыць ад некаторых відаў тавараў.

— У вас мы набываем калійныя ўгнаенні, а прадаём фармацэўтычныя тавары. Але ў мінулым годзе рынак калійных угнаенняў быў нестабільным, і пастаўкі з Беларусі ў нашу краіну знізіліся. Як вынік, паменшыўся аб’ём таваразвароту. Залежнасць яго велічыні ад закупкі Індыяй калійных угнаенняў будзе захоўвацца і надалей.

Але заўсёды ёсць новыя тавары, якія Беларусь можа прадаваць у Індыю.

— Напрыклад, самазвалы БелАЗ3, — удакладніў пасол. — Калі на закупку такіх машын будзе аб’яўлены конкурс і гэта прадпрыемства яго выйграе, то, натуральна, машыны закупляць і сума таваразвароту вырасце.

Раней ужо казалі пра падпісанне дагавора аб зоне свабоднага гандлю паміж Індыяй і Мыйтным саюзам. Натуральна,

гэта добра адаб’ецца на нашым таваразвароце з гэтай краінай. Спадар Бхарці паведаміў, што праца над дакументам ідзе.

Ураду Беларусі важна ўсваяючы патэнцыял такога супрацоўніцтва і прапанаваць прывабныя ўмовы індыйскай кінаіндустрыі, каб яна прыехала ў Беларусь.

— Перамовы вядуцца адначасова з прадстаўніцамі Расіі, Беларусі і Казахстана. Індыя вельмі хоча падпісаць гэты дакумент, аднак існуючы перашкоды не з нашага боку. Мы спадзяёмся, што ўсе непаразуменні будучы пераадолены.

ВІЗАВЫЯ ПРАБЛЕМЫ

Пасол упэўнены, што турыстычны сектар павінен набыць вялікае значэнне ў стасунках паміж краінамі.

— Індусы — гэта самая вялікая нацыя падарожнікаў у свеце, яны расходуць вялікую колькасць грошай падчас сваіх замежных турыстычных павездак, — падкрэсліў дыпламат. — Я лічу, што гэты напрамак можа стаць новай перспектывай сферы супрацоўніцтва паміж нашымі краінамі. Рэкамендую беларускім турагенцтвам шукаць кантакты са сваімі індыйскімі калегамі, рэкламаваць Беларусь у нашай краіне.

У той жа час пасол заўважыў, што прытоку турыстаў з радзімы Буды перашкаджае доволі строгі візавы рэжым з боку Беларусі.

САЦЫЯЛЬНАЯ СЕТКА — ДЛЯ ПЕДАГОГАЎ

ШЭФСТВА НАД МАЛАДЫМІ ПЕДАГОГАМІ

Колькасць гімназій і ліцэяў у новым навучальным годзе не павялічыцца. А вось колькасць профільных класаў, хутчэй за ўсё, прырасце.

— Хачу падкрэсліць, што прафілізацыя носіць добраахвотны характар. Кіраўнікам навучальных устаноў прадастаўлена права арганізоўваць на старшай ступені школы вывучэнне тых ці іншых прадметаў на павышаным узроўні шляхам пераводу факультатывных гадзін у вучэбныя. Але для гэтага неабходна выконваць шэраг умоў, — патлумачыў міністр. — Па-першае, абавязкова павінана прысутнічаць гатоўнасць і зацікаўленасць вучняў і іх бацькоў. Па-другое, «паглыбленне» ў навучанні неамагчыма без прысутнасці ў школе высокакваліфікаваных педагагічных кадраў. Увогуле я перакананы ў тым, што для дасягнення поспеху вырашальнае значэнне мае не столькі навучанне ў прэстыжнай навучальнай установе, колькі

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

■ Май на ўвазе

РАЗЛІКІ НАЯЎНЫМІ — НЕ БОЛЬШ ЗА 100 БАЗАВЫХ

Нацыянальны банк устанавілае абмежаванне на суму разлікаў наяўнымі грашымі ў памеры не больш за 100 базавых велічын (сёння адна базавая складае 150 тысяч рублёў). Норма прадугледжана пастановай праўлення Нацбанка №199.

Дакумент уносіць змены і дапўненні ў інструкцыю аб парадку вядзення касавых аперацый і

парадку разлікаў наяўнымі грашовымі сродкамі ў беларускіх рублях на тэрыторыі краіны. Пастанова ўступае ў сілу з 1 верасня 2014 года.

У прыватнасці, прадугледжана, што «юрдычныя асобы, яе адасобленае падраздзяленне, індывідуальны прадпрымальнік незалежна ад наяўнасці ў яго бягучага (разліковага) банкаўскага рахунку ажыццяўляе раз-

лікі наяўнымі грашымы з іншымі юрыдычнымі асобамі, іх адасобленымі падраздзяленнямі, індывідуальным прадпрымальнікам на тэрыторыі краіны, у тым ліку шляхам унясення наяўных грошаў непасрэдна ў касы банкаў з наступным залічэннем іх на бягучыя (разліковыя) банкаўскія рахункі атрымальнікаў, у агульнай суме не больш за 100 базавых велічын на працягу аднаго дня».

■

У даўгавай «яме»

Чаму ў яе трапіла сельгаспрадпрыемства «Мажэйкава»?

Прычыны, па якіх гэта здарылася з адным з найбуйнейшых сельгаспрадпрыемстваў Лідскага раёна, прааналізаваў Камітэт дзяржаўнага кантролю Гродзенскай вобласці.

Летась там спрацавалі са стратамі ў 16 289 млн руб. А запасычанасць па крэдытах на 1 студзеня склала больш за 88 млрд руб., у тым ліку каля 13 млрд руб. — пратэрмінавана. Штомесячны плацэжы па крэдытах складаюць 25,9 млрд руб. — гэта перавышае штомесячную вырочку. Вось некаторыя прычыны такога фінансавага стану.

У 2009 годзе «Мажэйкава» закупіла збожжа для рэспубліканскіх дзяржаўных патрэб (вытворчасць спірту) у гаспадарках Шчучынскага і Лідскага раёнаў. Там жа яно і знаходзілася на адкажым захоўванні з-за нястачы ў пакупніка складскіх

памышканняў. Прычым на 31 студзеня сёлетняга года гэтае збожжа ў «Мажэйкава» не паступала, а працягвала знаходзіцца ў пастаўшчыкоў. Наогул у іншых гаспадарках захоўвалася 1042,5 тоны збожжа, якое было ў поўным памеры аплачана пакупніком амаль 5 гадоў таму. Летас гаспадарка таксама закупіла сыравіну для вытворчасці спірту, аднак з-за цяжкага матэрыяльнага становішча не змагла своечасова разлічыцца. Таму збожжа (1005 тон) вярнулі яго вытворцам, і пры гэтым затраты прадпрыемства склалі 113 мільёнаў рублёў.

Акрамя таго, летась службовыя асобы гаспадаркі дапусцілі гніль ураджая пиярэдняга года: морквы — 893,6 тоны, капусты — 205,2 тоны, бульбы — 149,8 тоны, буракоў сталовых — 327,8 тоны, чым прычынілі шкоду прадпрыемству ў суме 4387,7 мільёна рублёў. А 1375 тон тры-

вучэбна-метадычнай і кансультацыйнай) падтрымкі ўсіх удзельнікаў адукацыйнага працэсу.

— Партал забяспечыць адзінае акно доступу да адукацыйных рэсурсаў, банк якіх будзе пастаянна абнаўляцца. На базе партала на пастаяннай аснове будучы арганізоўвацца анлайн-семінары, форумы па актуальных праблемах школьнай адукацыі, праводзіцца інтэрнэт-конкурсы, алімпіяды і турніры. Вядучыя спецыялісты будучы кансультаваць па пытаннях навучання і выхавання. Педагогі змогуць ажыццяўляць прафесійнае ўзаемадзеянне ў віртуальнай суполцы — абменьвацца досведам, прадстаўляць свае метадычныя распрацоўкі, выступаць з прафесійнымі ініцыятывамі, атрымліваць свабодны доступ да шырокага спектру вучэбных матэрыялаў, электронных сродкаў навучання, да розных дадатковых адукацыйных паслуг. Фактычна гэта будзе прафесійная сацыяльная сетка, аднак цікава ў ёй будзе не толькі педагогам, але і бацькам, якія таксама змогуць знайсці адказы на хваляючыя іх пытанні, — падкрэсліў Сяргей Маскewіч.

Надзея НІКАЛАЕВА.

■

■

■

Пры гэтым, як і раней, не абмежовуюццаць колькасць юрыдычных асоб, іх адасобленых падраздзяленняў і ІП, з якімі юрыдычная асоба, яе адасобленае падраздзяленне, індывідуальны прадпрымальнік праводзяць разлікі наяўнымі ў агульнай суме не больш за гранічна дапушчальны памер разлікаў.

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ

■

■

цікале і ячменю трапілі пад забарону на выкарыстанне і рэалізацыю з прычыны заражанасці збожжа шкоднікамі.

Былі і іншыя страты. ЛРСУП «Мажэйкава» выплаціла 223,2 міль рублёў за рамонт аўтамабiля «Таёта Лэнд Крузер», пашкоджанага ў выніку дарожна-транспартнага здарэння. І яшчэ 40 мільёнаў рублёў — пацярпелым у якасці кампенсацыі прычыненай шкоды. Былы дырэктар сельгаспрадпрыемства Казімір Рахатка, які быў віноўнікам ДТЗ, у лік пагашэння затрат унёс у касу гаспадаркі толькі 3 мільёны рублёў.

Сёння там новае кіраўніцтва і, занадаючы ў Камітэце дзяржаўнага кантролю, робіцца пэўныя захады, каб вывесці прадпрыемства з цяжкага становішча.

Барыс ПРАКОПЧЫК

■

КІТАЙСКІЯ ВАКАЦЫІ

Магчымасць пабываць у Паднябеснай атрымалі 72 дзіцяці з пацярпелых ад чарнобыльскай аварыі раёнаў Магілёўшчыны. Па словах **намесніка начальніка ўпраўлення адукацыі Магілёўскага аблвыканкама Ірыны КУСКОВАЙ**, гэтую вандроўку ім арганізаваў кітайскі фонд імя Сун Цынлін.

Запразненне было зроблена летася старшынёй КНР Сі Цзіньпіна падчас яго афіцыйнай сустрэчы з Прэзідэнтам Беларусі Аляксандрам Лукашэнкам у Пекіне. Усяго ў Кітай адправіліся каля 200 дзяцей з Магілёўскай, Мінскай, Гомельскай абласцей і Мінска. Падлеткі ўбачаць усе славуцасці Паднябеснай, абмяняюцца цікавай інфармацыяй аб культурным і грамадскім жыцці краін з кітайскімі аднагодкамі. Беларускіх дзяцей таксама чакае сустрэча з кіраўніцтвам Кітая.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

<i>Уважаемые акционеры</i>
открытого акционерного общества
«Дорожно-строительный трест № 1, г. Витебск»
25 августа 2014 года в 15.00
СОСТОИТСЯ ВНЕОЧЕРЕДНОЕ ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ
открытого акционерного общества
«Дорожно-строительный трест № 1, г. Витебск».
Собрание пройдет по адресу общества:
г. Витебск, ул. Суворова, 16, актовый зал.
ПОВЕСТКА ДНЯ СОБРАНИЯ:
1. Об изменении размера уставного фонда общества.
2. О принятии и утверждении решения о дополнительном выпуске акций общества.
3. О внесении изменений в устав общества.
С материалами, подготовленными к собранию, можно ознакомиться по адресу: г. Витебск, ул. Суворова, 16 (наблюдательный совет), с 18 по 22 августа, либо 25 августа 2014 г. по месту проведения собрания (время работы с 8.30 до 17.30), тел. 37 45 66.
Регистрация участников собрания с 14.00 до 14.45 по месту проведения собрания.
Реестр владельцев ценных бумаг и список лиц, имеющих право на участие в общем собрании акционеров, составлен по состоянию на 15 августа 2014 г.
Для регистрации при себе иметь следующие документы: акционеру общества — паспорт, представителю акционера — паспорт и доверенность.
Наблюдательный совет
УНП 300000398

ОАО «ДСТ № 2, г. Гомель», г. Гомель, ул. Красноармейская, 28, <i>р/с 3011230514017</i> ОАО «Банк БелВЭБ», 246050, г. Гомель, ул. Гагарина, 55, МФО 153001226, УНП 400022426, т.ф. 8 (0232)775826, <i>dst2@tut.by</i> , ОБЪЯВЛЯЕТ ПРОЦЕДУРУ ПЕРЕГОВОРОВ без предварительного квалификационного отбора и без процедуры снижения цены заказа по выбору субподрядной организации для выполнения работ по установке камня бортового на объекте «Строительство автодороги в г. Михавищево от ул. Первомайской до выезда на автомагистраль Кобрин-Гомель».
Ориентировочная цена и сроки выполнения заказа 2 667 базовых величин, август 2014 г. Документация предоставляется в течение одного дня с момента получения письменного запроса участника. Предложения принимаются с 15.08.2014 г. 10.00 по 18.08.2014 г. 11.00 по адресу: г. Гомель, ул. Красноармейская, 28. Дата проведения переговоров 18.08.2014 г. 14.00 . Критерий выбора субподрядчика – наименьшая цена заказа. Срок заключения договора не позднее 20 календарных дней с момента выбора победителя. ОАО «ДСТ № 2, г. Гомель» имеет право на отказ от проведения переговоров в любой срок без возмещения участникам убытков.
Надзея ЮШКЕВИЧ
■

15 жніўня 2014 г. ЗВЯЗДА

МІНСКАЯ ВОБЛАСЦЬ ПЕРАВЫСІЛА ДВУХМІЛЬЁННЫ НАМАЛОТ
Камбайнер Віктар Стэльмах з агракамбіната «Жда-новічы», што на Міншчыне, першым у вобласці ды і наогул у рэспубліцы намалаціў больш як 7 тыс. 300 тон збожжа на Lexione 770. У лідарах і яго калега Міхал Саладуха. Яго вынік — 6 тыс. 400 тон. Трыццятсячны рубеж перайшоў і Святаслаў Любезны з гэтай жа гаспадаркі — на Lexione 560. Найлепшая ўраджайнасць збожжавых у Нясвіжскім раёне — 71,9 цэнтнера з гектара, больш як 58 — у Клецкім раёне. У Мінскім і Дзяржынскім раёнах адпаведна па 57 і 54,9 ц/га, у Слуцкім — 49,3, Маладзечанскім — 46,5, Капыльскім — 46,1. У цэлым у Мінскай вобласці намалот збожжа перавысіў 2 млн тон.
Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.
ТРЫ МІЛЬЁНЫ ЗА... СМЕЦЦЕ

На Магілёўшчыне аб’явілі ёдкаду па барацьбе з забруджваннем дарог.

Па законе толькі за выкінутую з акна машыны паперку кіроўца рызыкуе заплаціць 300 тысяч рублёў. Пакаранне за гэта існавала і раней, але больш пільна парадак на дарогах супрацоўнікі ДАІ пракантראлююць падчас абласной ёдкады «Чыстая тэрыторыя», якая будзе доўжыцца на Магілёўшчыне да 21 жніўня. Па словах **часовага выканаўцы абавязкаў начальніка ДАІ УУС Магілёўскага аблвыканкома Ігара ІСАКАВА**, акцэнт будзе зроблены не толькі на тых аўто, з вонкаў якіх ляццяць смецце, але і на стане прыдарожных палос, чыгуначных пераездаў, іншых дарожных збудаванняў. Пакаранне ў выглядзе штрафу да 750 тысяч рублёў (артыкул 18.35 КаАП РБ) чакае за пашкоджанне, забруджванне альбо загрузавшчанне аўтадарогі, пагрузку і выгрузку на праезнай частцы. Да 1,5 мільёна рублёў могуць заплаціць тыя прадпрымальнікі, якія захоўваюць будаўнічыя матэрыялы і іншыя прадметы на тэрыторыях агульнага карыстання. Юрдыдчыныя асобы за гэтае ж парушэнне рызыкуюць заплаціць удвая больш. А за невяккананне прадпісаня на ліквідацыю недахопаў лубы з парушальнікаў можа пазбавіцца да 3 мільёнаў рублёў.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

АНГІЁГРАФ НА СЛУЖБЕ ПАЦЬЕНТАЎ

Салігорская цэнтральная раённая бальніца стала **першай сярод рэгіянальных устаноў аховы здароўя ўладальнай ангіяграфічнага комплексу японскай вытворчасці TOSHIBA Medical Sіstems Corporation.**

Гэтая ўнікальная сістэма дазваляе ўрачам на самым высокім і дакладным узроўні праводзіць дыягностыку і лячэнне сардэчных і сардэчна-сасудзістых паталогій. На набыццё ўнікальнага абсталявання было выдаткавана больш як мільён еўра з Мінскага абласнога бюджэту. Разам з тым на падрыхтоўку памышканняў і закупку неабходных медыцынскіх матэрыялаў жыхары, прадпрыемствы, арганізацыі шахцёрскай сталіцы сабралі 1 млрд 600 тыс. беларускіх рублёў. .

У перспектыве на базе гэтага комплексу плануецца стварыць мікрарэанні нейрахірургічны цэнтр, які будзе абслугоўваць 7 раёнаў Міншчыны.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.

ПАМЕЖНІКАМ ДАПАМОГ МЯСЦОВЫ ЖЫХАР

Увечары на пагранічную заставу, размешчаную на беларуска-польскай мяжы ў Бераставіцкім раёне, паступіў званок.

Мясцовы жыхар паведаміў, што бачыў мужчыну азіяцкай знешнасці, які ішоў праз населены пункт і далей праз лясны масіў у бок дзяржаўнай мяжы Беларусі. Неўзабаве, непадалёк ад яе пагранічны нарад затрымаў 28-гадовага грамадзяніна Кыргызскай Рэспублікі. Ён патлумачыў, што, не маючы дакументаў на законнае перасячэнне мяжы, меў намер зрабіць гэта нелегальна, каб у пошуку лепшых умоў жыцця трапіць у адну з краін Заходняй Еўропы. Пры сабе меў пашпарт, мабільны тэлефон і асабістыя рэчы. У дачыненні парушальніка склалі адміністрацыйны пратакол, ён змешчаны ў ізалятар часовага ўтрымання, паведаміў прэс-секратар Гродзенскай пагранічнай групы **Сяргей ШУМЕЙКА.**

Барыс ПРАКОПЧЫК.

Открытое акционерное общество
«Дорожно-строительный трест № 3»
сообщает о проведении внеочередного собрания акционеров, которое состоится 22 августа 2014 года в 11.00 по адресу: г. Могилев, ул. Космонавтов, 23.
Повестка дня:
1. Об изменении размера уставного фонда общества.
2. О принятии и утверждении решения о дополнительном выпуске акций общества.
3. О внесении изменений в устав общества.
Регистрация лиц, имеющих право на участие в собрании, будет проводиться 22.08.2014 г. с 10.00 до 10.45 по адресу: г. Могилев, ул. Космонавтов, 23. Дата составления списка лиц, имеющих право на участие в собрании, – 19.08.2014 г.
Лицам, имеющим право на участие в собр

ФАТАЛІЗМ І ПАЧУЦЦЁ СПРАВДЛІВАСЦІ

ТЭЛЕВЯДУЧЫ АЛЕГ УСАЧОЎ ВУЧЫЦЦА НА ЧУЖЫХ ПАМЫЛКАХ

ПРАГРАМА «Добро по-жаловаться» на Сталіч-ным тэлебачанні ўжо амаль трынаццаць гадоў не страчвае сваіх пазіцый у гледа-ца. Кожную сераду амаль апоўначы тут разглядаюць скаргі і шукаюць адказы на злабадзённыя пытанні мінчан. Магчыма, поспех абумоўлены тым, што аўтар праграмы і яе нязменны вядучы **Алег Усачоў** упэўнены: **няма невырашальных задач, няма проста адсутнічаю-чае жаданне іх вырашаць.**

— Ці можна пра вас сказаць, што цяжкасці і вырашэнне праблемных сітуацый — гэта ваша стыхія?

— Галава ў мяне лепш працуе, менавіта ў стрэсавых сітуацыях: калі форс-мажорныя абставіны, аўрал. І гэта датычыцца не толькі працы, але і жыцця ў цэлым. Мозг уключаецца ў крытычныя моманты, а праца на тэлебачан-ні з'яўляецца заўсёды крытычнай «сітуацыяй».

— Калі ў 2000-м ішлі прапа-ноўваць сваю ідэю на тэлека-нал, былі гатовы да такога ты-ло жыцця?

— Я прыйшоў на тэлебачанне не з вуліцы. На той час ужо паспеў папрацаваць у газеце карэспандэн-там і галоўным рэдактарам. Усякая новая дзейнасць патрабуе ўкладання часу і сіл. Калі мы нешта пачынаем новае, то з'яўляемся дылетантамі. Толькі потым ты ро-бішся прафесіяналам і становіцца прасцей. Гледзіш на нейкую пра-фесію збоку і думаеш, што ўсё проста, але пакулы не акажашся на чымсьці месцы, дык не даве-даешся, як яно насамрэч.

— Праграма «Добро пожа-ловаться» ідзе 16 хвілін. Як ад-біраюцца скаргі і просьбы аб дапамозе з той колькасці зван-коў, якія паступаюць?

— Самая важная якасць для журналіста — мець інтуіцыю на-

конт таго, што будзе цікавым гледа-чу, а што не. Важна разумець, што твой сюжэт будзе глядзець не адзін чалавек ці людзі аднаго дома, а ўся краіна. І таму трэба працаваць так, каб ён выклікаў ці-кавасць і ў Ашмянна, і ў Лагойску, і каб канал не пераклочылі. Кож-ны сюжэт з'яўляецца маленькім творам, дзе павінна прысутнічаць драматургія. Не бывае нейкавых сюжэтаў, бываюць нейкавыя жур-налісты. Можна нават пра дроб-нае здарэнне напісаць цікава, а можна саспаваць і вельмі добрую ідэю. Таму я вельмі ўважліва пад-біраю кадры ў сваю праграму.

— На што глядзіце пры аб-дору кандыдатаў?

— Па-першае, тэлегенічнасць. Па-другое, літаратурны нюх. Ча-лавец можа не быць пішучым, але павінен абавязкова мець добры слоўніквы запас. Трэба, каб ён любіў чытаць кнігі. Калі гэтага няма, то складана зрабіць нешта змястоўнае.

— Кажуць, хочаш зрабіць добра — рабі сам. Першыя га-доў сем вы так і дзейнічалі. Калі наспела неабходнасць праца-ваць з камандай?

— З гэтым усё банальна атры-малася: прыйшлі людзі на прак-тыку і засталіся. Так пайшо-паехала. Дзякуючы таму, што некалькі гадоў рабіў праграму самастойна, я цяпер магу параў-ноўваць, дзе добры сюжэт, а які не прыдатны для эфіру. Заўсёды кажу: «Зрабіце лепш, чым я!» І нават прапаноўваю варыянт, які быў створаны мной.

— Цяжка зрабіць лепш, чым атрымалася ў вас?

— Цяжка атрымаць пахвалу. Людзі, бывае, год са мной пра-цуюць і не чуюць яе. Але ўсё ўдзяч-на за набывы вопыт. Бо праца карэспандэнта ў такой прагра-ме — гэта жорсткае практыка.

Я прыхільнік таго, што чалавек альбо выкладаецца ў працы на-поўніцу, альбо няхай вызваліць

месца для больш працаздоль-нага. Тэлебачанне не дазваляе палавінчатасці, і працаваць па ас-таквым прынцыпе тут не атры-маецца. Кожны сюжэт у карэспандэнтаў можа стаць апошнім, і яны пра гэта ведаюць. Разам з тым, працуючы ў мяне, карэспандэнты маюць магчымасць паказаць сябе і трапіць у штат. І тыя, хто са мной супрацоўнічаў, цяпер паспяхова рэалізуююць сябе ў прафесіі і адказ на пытанне: пра што і навошта пісаў аўтар.

— На вашу думку, роля тэ-лебачання і стаўленне да яго сёння змяніліся?

— Тэлебачанне ў наш час з'яўляецца вярнім ток-шоу. Яно проста існуе як фон, які працуе на пастату. Мне часта гавораць: «Я вас па голасе пазнаў», таму што тэлевізэр людзі ўключаюць, а са-мі займаюцца іншымі справамі.

Нашы ж мужчыны

дзеляцца на дзве катэгорыі: адны скарызняцца, што ў краіне ўсё дрэнна і ім развіваць бізнес не даюць, а іншыя — паглядзіце, на якіх машынах у Мінску ездзяць.

— Ацэнка не радасная. Што ж вас трымае ў прафесіі?

— Нікога не трымае, я магу ў любы момант развярнуцца і пай-сці. І не буду шкадаваць пра свой выбар. Аднак пакулы мяне ўсё за-давальняе. Тут кожны дзень нешта новае: эмоцыі, людзі, уражанні. А з'явіцца штосьці больш цікавае і прыбыткове — сыду.

— Якое ў вас стаўленне да грошай?

— Галоўнае, каб было дастат-кова, каб твайгя сям'і хапала. Сё-ня ж не праблема зрабіць, адно каб жаданне было. Грошы, лічу, павінны быць у абарачэнні, таму што калі яны ляжаць, то іх ста-новіцца менш, а траціш — і яны прыходзяць. Я летаў быў у адпа-чынку і жыў тыдзень у Германіі, тры дні быў у Італіі, яшчэ пабы-ваў у Францыі, Чэхіі, Польшчы і не скажу, быццам яны наштам лепш за нас жыюць. Там могуць дазво-ліць сабе любое адзенне, любую ежу, адпачынаць у любой краіне, бо насамрэч многа працуюць і зарабляюць. Нашы ж мужчыны дзеляцца на дзве катэгорыі: ад-

ны скарызняцца, што ў краіне ўсё дрэнна і ім развіваць бізнес не да-юць, а іншыя — паглядзіце, на якіх машынах у Мінску ездзяць.

— Вярцеце, што ў жыцці ўсё вяртаецца?

— За ўсё дзевяццэца запла-ціць. Я фаталіст і веру, што мы заслужылі тое, чым узаагародзіла нас жыццё. Ты варты таго, чаго варты, не больш і не менш. Мне некай адзін багаты чалавек сказаў, што зарплата чалавека і ёсць яго цана. Гучыць, магчыма, цынічна, але праўдзтва.

— Але ж нельга ацэньваць людзей у грашовым эквівале-нце?

— Не трэба так ацэньваць. Ад-нак глядзіце: калі мужчына пра-цуе недзе і яму не хапае грошай, каб пракарміць сям'ю, няўжо яго можна паважаць? У яго ж ёсць варыянт «ісці і зарабляць»! Ка-лі яму дастаткова — цудоўна, а ў выпадку «бедны, але з гона-рам» — ён проста дурань.

— Што вас цікавіць сёння, акрамя працы?

— Толькі сям'я і дзеці. Яшчэ кнігі і сябры. Я нядаўна разумей, для чаго жыве чалавек і для чаго яму патрэбны дзеці... Каб нехта пасля яго смерці запаліў свечку і памаліўся за яго. У астатнім жа жыццё бессэнсознае. Усё, што ствараецца людзьмі, акрамя мастацтва і літаратуры, дзейні-чае разбуральна...

— І не страшна вам жыць у такі час?

— Цудоўны час. Я рос на яго пераламе. Як той часу, жыццё бы-ло цікавым, а дзеям няма чаго разсказаць, бо не разумюць. З га-дамі прыходзіць мудрасць, але бывае, што гадзі прыходзіць ад-ны... Я жыў тут і цяпер, стараюся атрымліваць задавальненне ад кожнага дня. І мне не істотна, якое за акном надвор'е... Прачытайце кнігу «Псіхалаг у канцлагеры», і вы навучыцеся цаніць кожнае ім-ненне і зможаце атрымліваць за-давальненне ад таго, што маеце.

Алена ДРАПКО.

«ГІСТОРЫЯ ГАЗЕТЫ — ГІСТОРЫЯ КРАІНЫ»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

З улікам вынікаў I і II тураў, пераможцамі рэдакцыйнай ві-ктарыны «Звязды» становяцца **Юрый Міхайлавіч МЯЦЕЛЬ-СКІ** з а.г. Палачаны, **Антані-на Мікалаеўна ЕРАМЕЕВА** з в. Вуглы Рагачоўскага раёна і **Алена Валерыянаўна МЯ-ЦЕЛЬСКАЯ** з г. Баранавічы, якія далі максімум правільных адказаў. Віншuem з перамогай і сачыце за поштай! Заахво-валены прыз за цікавасць да гісторыі і волю да перамогі атрымлівае таксама **Аксана КЛІМОВІЧ** з в. Дзівін. Усе ас-тальны ўдзельнікі атрымліваюць памятныя падарункі з сімволі-кай «Звязды». Дзякуй за вашу актыўнасць і дасведчанасць, шануючыя чытачы! Сустрэка-емся на тым жа месцы, у той жа час: штодня на старонках газеты!

А цяпер — правільныя адказы:

1 Спецыяльныя святочныя календары нумар «Звязды» ўбачыць свет 3 ліпеня 1945 го-да. На самайце паперу да-ставілі ў Гродна, дзе была лі-таграфія, і зрабілі для першай старонкі календары малюнак з выявай Сталіна. Мала хто ведае, што ў некаторых нумарах на рукі «бацькі народаў» трапіла зашмат чырвонай фарбы. Атрым-лівалася ўражанне, што рукі Сталіна ў крыві. І журналісты сталі ў дру-карні і адбракоўвалі «кра-мольныя» нумары.

2 Прыведзены ўрыва-к належыць п'яру Мак-сіма Лужаніна (сапраўд-нае яго імя — Аляксандр Амвросьевіч Каратай), які пісаў таксама пад псеўдаіма-мі М. Бусловіч, Л. Даведка, Мікола Прац, Л. Трыер. Вядо-мы як паэт, пісьменнік, пера-кладчык на беларускую мову твораў А. Пушкіна, У. Маякоў-скага, М. Гогаля, А. Міцкевіча, У. Сыракомлі. Працаваў за-гадчыкам аддзела культуры ў «Звяздзе», быў адказным са-ратаром часопіса «Вожык». У 1967—1972 гг. быў галоўным рэдактарам кінастудыі «Бела-русьфільм».

3 У гэтым пытанні невыпад-кова былі ўдакладнены «напрыканцы года». Бо калі на пачатку 1994 года нумар «Звязды» каштаваў 200 руб-лёў, то пад канец — ужо 80 дэнамінаваных рублёў (дэнамінацыя ў 10 разоў ад-былася ў жніўні 1994-га). Каб набраць неабходную суму без рэзцы, можна было працяг-нуць кіяскары, напрыклад, 1 «мядзведзь» (50 рублёў) і тры «рысы» (10 рублёў) або тры «ласі» (25 рублёў) і «ваўка» (5 рублёў), або восемдзесят «зайцоў» (1 рубель) ці цэлы стос са 160 «ваўрака» (50 ка-пеек)!

4 Калі быць дакладнымі, у шляху цягнік праводзіць 13 гадзін 12 хвілін. Курсіруе «Звязда» штодня, адпраўля-ецца з Мінска ў 18.02, прыбывае ў паўночную сталіцу Расіі ў 8.14 раніцы. Вы лічыце, тут памылка? Зусім не — пры-бывае цягнік па маскоўскім часе. У адваротным шляху, дарэчы, ён праводзіць крыху менш часу.

5 Дэфіцытны на той перы-яд, як прыгадалі многія чытачы, набор «На радасць гаспадыням» змяшчаў неаб-ходна мінімум для дамашняга кансервавання: машынку для закатак, нож для кансерваў і накрыйкі для слоікаў. А ў дад-так яшчэ і сякерку! Кухонную, разумела.

6 Трыфан Лук'яновіч. 29 красавіка 1945 года ён выратаваў нямецкае дзіця ад куль СС, але сам быў смя-ротна паранены і праз 5 дзён сканаў у шпіталі. Апошняю перадсмертнаю просьба каларата занатаваў пісьменнік Барыс Палайвы: «Паведаміце хлопцам мінскага радыёза-вода, там павінны памятаць Трыфана Лук'яновіча» (нарыс «Помні імя тваё»). Пазней на

А нашы чытачы дапоўнілі, што тых самаходных корма-ўборачных машын вельмі ка-калі калгаснікі, бо яны былі канкурэнтна больш дарагіх камбайнаў Е-817 вытворчас-ці ГДР.

8 Заметка «260 тысяч кам-плектаў новай школьнай формы» была надрукавана 10 чэрвеня 1965 года. Каб выключыць памылку ў гэтым пытанні, мы пагарталі той са-мы нумар у архіўных падшыў-ках Нацыянальнай бібліятэкі і знайшлі працяг інфармацыі: «Ужо ў канцы чэрвеня ў гандлёвую сетку распаўсюбілі па-ступіць першая партыя новай формы, а да канца года швей-нікі Гродна дадуць 110 тысяч камплектаў.

Вядзецца падрыхтоўка да серыйнай вытворчасці новай формы для хлопчыкаў на Ба-ранавіцкай швейнай фабры-цы. У гэтым годзе яе будзе выраблена 150 тысяч кам-плектаў. Столькі ж кашуль да формы дадуць швейнікі Мінска-га вытворчага аб'яднання імя Крупскай». Праўда, пра колер і фасон класіфікацый формы ў заметцы нічога не паведа-мляецца.

Наогул школьная фор-ма ў СССР, пачынаючы з таго, як стала абавяз-ковай, і да яе поўнай адмены, змяняла аб-лічча некалькі разоў: у 1948–1949, 1962, 1975 і 1984 вузчэбных гадах. Але ў некаторых саюжных рэспубліках фасон і на-ват колер формы адроз-ніваўся ад агульнапрыня-тага — так, ва Украінавай СССР форма для хлоп-цаў была карычневая. У БССР жа форма ўзору 1965 года была зацверджана на ўзроўні Рэспубліканскага Дома мадэляў. Але ў шырокі ўжытак, відаць па ўсім, яна так і не трапіла.

9 Пачынаючы з чэрвеня 2005 года сталічны пра-спект газеты «Известия» носіць іншае імя — праспект газеты «Звязда». З прапано-вай увекавечыць імя газеты і беларускіх журналістаў у Мінгарвыканкам звярталіся неаднаразова — як калектыв «Звязды», так і многія былыя яе рэдактары, а таксама кі-раўнікі іншых перыядычных выданняў. Аднам жа з самых актыўных ініцыятараў перай-менавання выступіў народны пісьменнік БССР Іван Шамя-кін. На жаль, да рэалізацыі гэтай ідэі Іван Пятровіч не дажыў — яго не стала ў каст-рыюна 2004 года.

10 «Юбілейны» 25-тысячны нумар «Звязды» вый-шаў 17 снежня 2003 года — і, як высветлілася, захаваўся не толькі ў рэдакцыйных падшыў-ках, але і ў асабістых архівах многіх нашых чытачоў.

гэтым месцы на Эльзенштра-се быў устаўляваны памятны знак у гонар старшага ся-ржанта Лук'яновіча. А на ад-ным з колішніх карпусоў мінскага радыёзавода (паз-ней — прыбарабудуўнічага, ВА «Белвар»), дзе да вайны працаваў Лук'яновіч, уста-ўляваны барэльеф аўтарства Заіра Азгура: выява салдата з дзяўчынкай на руках. Дарэ-чы, летась падчас рамонтных работ барэльеф быў перане-сены на некалькі метраў, та-му крыху змяніў адрас сваёй «прапіскі» — праспект Хаза-лежнасці, 58 а.

7 з успамінаў Аркадзя Тоў-сіцка, рэдактара «Звязды» ў 1973–1986 гг.: «Распаўсю-джаны былі шэфства над прадпрыемствамі. «Звязда», напрыклад, шэфствавала над «Гомсельмашам» па выпуску кармуёборачнага камбайна КСК-100. Калі на прадпрыем-стве справа не вельмі ладзі-лася з-за праблем, «Звязда» выступіла калектывным карэспандэнтам у газеце «Пра-вда» — самай уплывовай га-зеце Савецкага Саюза».

Тэлесеткі

Аўтарская праграма ўрача з 25-гадовым стажам, журналіста, прадзюсара Аляксандра Цярэшчанкі ў «Урачэбных тайнах», на зайдрысцы многім іншым праектам, не страчвае папулярнасці ўжо больш як 6 гадоў.

ТАЙНЫ Ў БЕЛЫМ ХАЛАЦЕ

Змест праграмы Аляксандр Цярэшчанка можа выкласці літаральна ў некалькіх словах: «У дакументальным рэжыме мы паказваем і хваробы, і хворых, і «Урачоў з чалавечым тварам». Аналагаў праекта на постсавецкай прасторы няма. А таму гаворка будзе працяг-вацца, пакулы ёсць зацікаўленасць ва ўрачоў

і пацыентаў. У новым сезоне «Урачэбныя тайны з доктарам Цярэшчанкам» перажылі поўны рэ-брэндынг — праграма пра здароўе цяпер носіць назву «Урачэбныя тайны плюс» і выходзіць на тэлеканале «НТБ-Беларусь» па суботніх раніцах. Нягледзячы на досыць ранні час эфіру (8.20), у дырэктцы тэлеканала адзначаюць, што праграма

ПАПУЛЯРНАЯ ПРАГРАМА ПЕРАБРАЛАСЯ НА ІНШЫ ТЭЛЕКАНАЛ

мае вельмі добрыя рэйтынгі. Гледчаць ж маюць спецыяльнае разам з доктарам Цярэшчанкам назіраць унікальныя аперацыі, атрымліваць па-рады рэдкіх спецыялістаў і даследаваць розныя хваробы «знутры».

Вікторыя ЦЕЛЯШУК

ТЭЛЕТЫДЗЕНЬ

ПАНЯДЗЕЛАК, 18 ЖНІЎНЯ

1 БЕЛАРУСЬ 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай ра-ніцы, Беларусь!
7.00, 8.00 (з сурдаперакла-дам), 9.00, 12.00, 15.00, 19.00, 23.55 Навіны.
7.05, 8.05 Дзелавае жыццё.
7.10, 8.10, 19.40, 23.35 Зона Х.
9.10 Галоўны эфір.
10.05, 20.00 Серыял «Земскі доктар».
11.00, 12.10 Меладрама «Лясное возера».
13.05 Драма «Трэцье не-ба».

15.15, 18.40 Навіны рэгіёна.
15.25 Драма «Ленінград».
1-я серыя.
16.25 Камедыя «Карнаваль-ная ноч 2, або Праз 50 га-доў».
19.20 Арэна.
21.00 Панарама.
21.45 Серыял «След».
23.20 Актуальныя інтэрв'ю.
0.10 Дзень спорту.
0.25 Бавік «Тры ікс».

2 БЕЛАРУСЬ 2

7.00 Раніца.
9.00, 10.00, 21.20 Тэлебаро-метр.
9.05, 17.55 Дэтэктыў «Ляль-кі ведзьмака». 1-я серыя.
10.30, 1.00 Дэтэктыў «Спра-ва Дойлаў».
11.30, 23.45 Серыял «Шэр-лак Холмс і доктар Ва-тсан».
13.00 Фільм-казка «Іван ды Мар'я».
14.25 «Два з паловай кухуры. Адкрыта кухня».
15.00 Камедыя «Трэзор».
16.35 Ток-шоу «Перазагру-зка».

17.15 Пад грыфам «Вядо-мыя».

18.55 Серыял «Каханне на раёне».
19.45 Серыял «Смерць у раі».
20.50 Магавы штурм.
21.20 КЕНО.
21.30 Серыял «Атэль «Ва-вілон»».
23.40 Хачу ў тэлевізэр!

3 БЕЛАРУСЬ 3

7.30, 13.05, 19.05, 21.05, 23.55 «Калейдаскоп».
7.40, 13.15, 19.15 «Сімвалы эпохі». Аўтамат для газіроў-кі.
7.50 «Хачу ўсё ведаць».
8.05 Дэтэктыў фільм «Казка пра цара Салтана».
9.25, 11.15, 14.20, 19.25 «Раз-маўляем па-беларуску».
9.30, 21.15 «Пацалунак Са-крата». Маст. фільм.
10.20, 22.05 «Мастакі Парыж-скай школы. Ураджэнцы Бе-ларусі». «Марк Шагал. Колер кахання». Дак. фільм.
10.50, 23.25 «Свято далёкай зоркі». Памяці рэжысёра і ак-цёра Міколы Трухана.
11.20 Суветнае кіно. «Рак-сана».
13.25 «Будзе доўгім разві-танне. Міхаіл Пташук». Дак. фільм.
14.25 Серыял «Мегрэ».
19.30 Дэтэктыў фільм. «Джульбарс».
20.45 Калыханка.
22.35 Хіт-парад. «Сто песень для Беларусі».

5 БЕЛАРУСЬ 5

8.00 Хакей. Турнір паміж Руслана Салей. «Дынама» (Мінск) — зборная клубав Беларусі.
9.50 Баскетбол. ЧЕ-2015. Кваліфікацыя. Беларусь — Македонія.
11.30 Пляжны футбол. Супер-фінал Еўралігі-2014.
12.40 Тэніс. Турнір ВТА. Цын-цынаці. Фінал.

14.45 Футбол. Беларусбанк

— Чэмпіянат Беларусі. «Ды-нама» (Мінск) — БАТЭ.
16.30 Футбол. Чэмпіянат Анг-ліі. «Манчэстэр Юнайтэд» — «Суонсі».
18.25 Футбол. Чэмпіянат Анг-ліі. «Ньюкасл» — «Ман-чэстэр Сіці».
20.20 Час футбола.
21.00 Футбол. Чэмпіянат Анг-ліі. Агляд тура.
21.55 Футбол. Чэмпіянат Анг-ліі. «Бернлі» — «Чэлсі».

МІР

5.00 «180 хвілін».
8.15 Серыял «Прызвание».
9.50 Маст. фільм «Маэстра-зловдзей».
11.20, 0.00 «Агульны інта-рв'ю».
12.00, 15.00, 18.00 Навіны (бягучы радок).
12.20 Серыял «Прыватны дэтэктыў».
14.00 Дак. фільм «Тайныя знакі».
15.20, 22.40 Ток-шоу «Слова за слова».
16.10 Серыял «Жыццё, яко-га не было».
18.20 Серыял «Апошні сакр-эт Майстра».
20.50 Маст. фільм «Сярэб-ранае вяселле».
23.35 «Беларусь сёння».

БЕЛАРУСЬ РТР—БЕЛАРУСЬ

7.00 «Раніца Расіі».
10.55 Надвор'е на тыдзень.
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.30 «Прамы эфір».
12.55 «Дзячэцкі».
13.50, 16.50, 19.50, 22.40 На-віны — Беларусь.
14.30 Ток-шоу «Пра самае га-лоўнае».
15.40 «Картачныя фокусы».
16.40 «Касманаўтыка».
17.40 Серыял «Гаспадыня майго лёсу».
18.40 Серыял «Пакулы ста-ніцкія спіцы».
20.50 Серыял «Плюс Лю-боў».
22.50 Серыял «Крутыя бе-рагі».
23.40 «Калі наступіць го-лад».
0.30 Серыял «Запіскі экс-педытара тайнай канцыля-рыі».

НТБ—БЕЛАРУСЬ

6.00 «НТБ раніцай».
8.10 «Выратавальнікі».
8.35 «Да суда».
9.30, 10.20 Серыял «Вярта-не Мухтар».
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сён-ня.
11.50, 13.20 «Суд прысж-ных».
14.20 «Пракурорская пра-верка».
15.15 «Ядзім дома!».
15.40, 18.25 Агляд. Надзвы-чайнае здарэнне.
16.35 Серыял «Масква. Тры вакзалы-7».
20.00 Серыял «Брат за бра-та».
21.40 Серыял «Мянтаўскія войны».
23.25 Сёння. Вынікі.
23.50 Серыял «Глухар. Вяр-танне».

МІР

5.00 «180 хвілін».
8.15 Серыял «Прызвание».
9.50 Маст. фільм «Маэстра-зловдзей».
11.20, 0.00 «Агульны інта-рв'ю».
12.00, 15.00, 18.00 Навіны (бягучы радок).
12.20 Серыял «Прыватны дэтэктыў».
14.00 Дак. фільм «Тайныя знакі».
15.20, 22.40 Ток-шоу «Слова за слова».
16.10 Серыял «Жыццё, яко-га не было».
18.20 Серыял «Апошні сакр-эт Майстра».
20.50 Маст. фільм «Сярэб-ранае вяселле».
23.35 «Беларусь сёння».

БЕЛАРУСЬ РТР—БЕЛАРУСЬ

7.00 «Раніца Расіі».
10.55 Надвор'е на тыдзень.
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.30 «Прамы эфір».
12.55 «Дзячэцкі».
13.50, 16.50, 19.50, 22.40 На-віны — Беларусь.
14.30 Ток-шоу «Пра самае га-лоўнае».
15.40 «Картачныя фокусы».
16.40 «Касманаўтыка».
17.40 Серыял «Гаспадыня майго лёсу».
18.40 Серыял «Пакулы ста-ніцкія спіцы».
20.50 Серыял «Плюс Лю-боў».
22.50 Серыял «Крутыя бе-рагі».
23.40 «Калі наступіць го-лад».

4 ТЭЛЕТЫДЗЕНЬ

ЗВЯЗДА 15 ЖНІУНА 2014 г.

АЎТОРАК, 19 ЖНІУНА

1 БЕЛАРУСЬ 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 15.00, 19.00, 23.55 Навіны.
7.05, 8.05 Дзелавае жыццё.
7.10, 8.10, 19.40, 23.20 Зона Х.
8.50 Слова Мітралаліта Паўла на свята Праабражэння Гасподня.
9.10, 21.45 **Серыял «След»**, 11.00, 20.00 **Серыял «Земскі доктар»**,
12.10, 0.25 Дак. серыял «Міс-тычныя гісторыі».
13.05 **Серыял «Адмірал»**,
15.15, 18.40 Навіны рэгіёна.
15.25 **Драма «Ленінград»**,
16.35 **Дэтэктыў «Логава Змея»**, 1-я серыя.
17.35 **Серыял «Сямейныя меладрамы»**,
19.20, 23.40 **Сфера інтарсаў**,
21.00 Панарама.
0.15 Дзень спорту.

2 БЕЛАРУСЬ 2

7.00 Раніца.
9.00, 21.20 Тэлебарометр.
9.05, 17.55 **Дэтэктыў «Лялькі ведзьмака»**,
10.05 Беларуская кухня.
10.40, 14.0 **Дэтэктыў «Справа Доілапа»**, Заключная серыя.
11.30, 23.45 **Серыял «Шэрлак Холмс і доктар Ватсан»**,
13.00, 19.45 **Серыял «Смерць у раі»**,
14.05, 18.55 **Серыял «Каханне на раёне»**,
15.00 **Серыял «Атэль «Вавілон»**,
17.15 Вышэй за дах.

СЕРАДА, 20 ЖНІУНА

1 БЕЛАРУСЬ 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 15.00, 19.00, 23.50 Навіны.
7.05, 8.05 Дзелавае жыццё.
7.10, 8.10, 19.40, 23.35 Зона Х.
9.10, 21.45 **Серыял «След»**, 11.00, 20.00 **Серыял «Земскі доктар»**,
12.10, 0.20 Дак. серыял «Міс-тычныя гісторыі».
13.05 **Серыял «Адмірал»**, Заключны серыі.
15.15, 18.40 Навіны рэгіёна.
15.25 **Драма «Ленінград»**,
16.35 **Дэтэктыў «Логава Змея»**,
17.35 **Серыял «Сямейныя меладрамы»**,
19.20 Спецыяльны рэпартаж.
21.00 Панарама.
23.20 Актуальнае інтэрв'ю.
0.10 Дзень спорту.

2 БЕЛАРУСЬ 2

7.00 Раніца.
9.00, 21.20 Тэлебарометр.
9.05, 17.55 **Дэтэктыў «Лялькі ведзьмака»**,
10.05 Беларуская кухня.
10.45, 23.45 **Серыял «Прыгоды Шэрлака Холмса і доктара Ватсана»**,
12.10, 19.45 **Серыял «Смерць у раі»**,
13.15, 18.55 **Серыял «Каханне на раёне»**,
14.15 Рэпартаж.
15.00 **Прыгоды «Адзіся капітана Блада»**, 1-я і 2-я серыі.
17.35 «Кіпень».
20.45 Хачу ў тэлевізар!
20.50 Магавы штурм.
21.25 Спортлото 5 з 36.
21.30 КЕНО.
21.35 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. Плей-оф. Першы матч. «Слован» (Славакія) — БАТЭ (Беларусь).
1.00 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА.

ЧАЦВЕР, 21 ЖНІУНА

1 БЕЛАРУСЬ 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 15.00, 19.00, 0.00 Навіны.
7.05, 8.05 Дзелавае жыццё.
7.10, 8.10, 19.40, 23.25 Зона Х.
9.10, 21.45 **Серыял «След»**, 11.00, 20.00 **Серыял «Земскі доктар»**,
12.10, 0.30 Дак. серыял «Міс-тычныя гісторыі».
13.05 **Серыял «Фурцава»**, 1-я і 2-я серыі.
15.15, 18.40 Навіны рэгіёна.
15.25 **Драма «Ленінград»**, Заключная серыя.
16.35 **Дэтэктыў «Логава Змея»**,
17.40 **Серыял «Сямейныя меладрамы»**,
19.20, 23.40 **Сфера інтарсаў**,
21.00 Панарама.
0.15 Дзень спорту.

2 БЕЛАРУСЬ 2

7.00 Раніца.
9.00, 21.20 Тэлебарометр.
9.05, 17.55 **Дэтэктыў «Лялькі ведзьмака»**,
10.05 Беларуская кухня.
10.45 **Прыгоды «Адзіся капітана Блада»**,
13.15, 19.45 **Серыял «Смерць у раі»**,
14.20 **Серыял «Каханне на раёне»**,
15.15, 23.45 **Меладрама «Скрыжаванне»**,
18.55 Пад грыфам «Вядомы».
19.25 «Кіпень».
20.50 Магавы штурм.
21.25 КЕНО.
21.35 **Серыял «Атэль «Вавілон»**,

3 БЕЛАРУСЬ 3

7.30, 12.50, 18.30, 21.00, 0.55 «Калейдаскоп».

9.00 Футбол. Чэмпіятат Англіі. «Берклі» — «Чэлсі».
10.55 Час футбола.
11.40 Лёгкаа атлетыка. Чэмпіятат Еўропы. Вячэрняя сесія.
15.45 Хакей. Турнір памяці Руслана Салея. «Нёман» (Гродна) — зборная клубу Белар.скай.
17.40 Тэніс. Уімблдон. Мужчыны. Паўфінал.
21.05 Спорт-кард.
21.35 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. Плей-оф. Першы матч. «Бешыкташ» (Турцыя) — «Арсенал» (Англія).
23.50 Футбол. Суперкубак Іспаніі. «Рэал» (Мадрыд) — «Атлетыка» (Мадрыд).

3 БЕЛАРУСЬ 3

7.30, 12.20, 18.45, 21.10, 0.15 «Калейдаскоп».
7.40, 12.30, 18.55 «Размовы пра духоўнае».
7.50, 12.40, 19.05 «Сімвалы эпохі». Інтэрв'ю.
8.05 «Хачу ўсе ведаць!».
8.15 **Дзіцячы фільм. «Джудыбарс»**,
9.25, 11.20, 14.05, 19.35 «Размаўляем па-беларуску».
9.35, 21.40 «Пацалунак Сакрата». Маст. фільм.
10.25, 22.10 «Мастакі Парыжскай школы. Урадзжэнні Беларусі». Міхалі Кікоін. Пастычны свет на палатне». Дак. фільм.
10.50, 23.45 «Святло далёкай зоркі». Памяці спевака Віктара Кірычэнка.
11.25 «Гармонік». Маст. фільм.
12.55 «Ігар Лучанок. Мелодыя лёсу». Дак. фільм.
13.50 «Мая настаўніца Айша». Дак. фільм.
14.10 **Серыял «Мегрэ»**,
19.15 М/ф.
19.40 **Дзіцячы фільм. «Фантазі Вяснухіна»**, 1-я серыя.
20.45 Калыханка.
22.35 «Падкідыш». Маст. фільм.

5 БЕЛАРУСЬ 5

8.10 Футбол. Чэмпіятат Англіі. Агляд тура.

6.10, 17.20 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою».
7.40, 20.10, 22.55 «СТБ-спорт».
9.00 «Дзіўная справа».
10.00 «Цэнтральны рэгён».
10.40, 17.30 «Званая вячэра».
11.35 «Сямейныя драмы».
12.35 «Не хлусі мне!».
13.50 **Маст. фільм «Пасля захаду»**,
15.40 «Мае выдатныя...».
16.50 «Следакі».
18.30 «Рэальная кухня».
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 **Камедыя «Паліцэйская акадэмія»**,
22.05 «Глядзець усімі!».
23.00 «Разумней не прыдумаш».
23.55 «Аўтапанарама».
0.15 **Маст. фільм «Апошняя лета ў Бойце»**.

НТБ—БЕЛАРУСЬ

6.00 «НТБ раніцай».
8.10 «Выратавальнікі».
8.35 «Да суда».
9.30, 10.20 **Серыял «Вяртанне Мухтара»**,
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
11.50, 13.20 «Суд прысяжных».
14.20 «Пракурорская праверка».
15.15 «Справа густу».
15.40, 18.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
16.35 **Серыял «Масква. Тры вакзалы-7»**,
20.00 **Серыял «Брат за брата»**,
21.40 **Серыял «Ментоўскія іойны»**,
23.25 Сёння. Вынікі.
23.50 **Серыял «Глухар. Вяртанне»**.

МІР

10.15, 23.35 **Маст. фільм «Развітальныя гасцілі»**,
11.30 «Зроблена ў СССР».
12.00, 15.00, 18.00 Навіны (бягучы радок).
12.20 **Серыял «Прыватны дэтэктыў»**,
14.00, 2.20 Дак. фільм «Тайныя знакі».
15.20, 22.15 Ток-шоу «Слова за слова».
16.10 **Серыял «Жыццё, якога не было»**,
18.20, 4.10 **Серыял «Апошні сакрэт Майстра»**,
20.50 **Маст. фільм «Дыягназ: Каханне»**,
23.05 «Сказнікі».
0.50 **Серыял «Рускія страшылікі»**.

БЕЛАРУСЬ РТР—БЕЛАРУСЬ

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.30 «Прамы эфір».
12.55 «Вялікая надзея».
13.50, 16.50, 19.50, 22.40 Навіны — Беларусь.

5 БЕЛАРУСЬ 5

8.10 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. Агляд гульніаго дня.
8.35 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. Плей-оф. Першы матч. «Бешыкташ» (Турцыя) — «Арсенал» (Англія).
10.30 Футбол. Суперкубак Іспаніі. «Рэал» (Мадрыд) — «Атлетыка» (Мадрыд).
12.25, 17.55 Спорт-кадр.
12.55 Козел пра футбол.
13.15 Лёгкаа атлетыка. Чэмпіятат Еўропы. Вячэрняя сесія.
16.00 Хакей. Турнір памяці Руслана Салея. «Дынама» (Мінск) — «ХК Сочы».
18.25 Баскетбол. ЧЕ-2015. Кваліфікацыя. Данія — Беларусь.
20.30 Аўтаспорт. Velsom — Чэмпіятат Беларусі па дрыфт-тынгі. 3-й этап.
21.35 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. Плей-оф. Першы матч. «Стандард» (Бельгія) — «Зеніт» (Расія).
23.35 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. Плей-оф. Першы матч. «Слован» (Славакія) — БАТЭ (Беларусь).

АНТ

6.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Навіны.
6.05 «Наша раніца».
9.05 «Жыццё здарова!».
10.25 «Кантрольная закупка».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 Навіны спорту.
11.10 **Серыял «Ясмін»**,
13.10 «След».
13.55 «Модны прыговор».
15.00 «Сам-насам з усімі».
16.15 «Добры дзень».
16.50 «Давай пажніміся!».
18.20 **Серыял «Деффонкі»**,
18.50 «Няхай гавораць».
20.00 Час.
21.05 **Серыял «Масгас»**,
23.00 **Маст. фільм «Цэзар павінен памёрці»**,
0.25 Навіны навіны.

МІР

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.20 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою».
7.40, 20.10, 22.55 «СТБ-спорт».
9.00 «Дзіўная справа».
10.00 «Цэнтральны рэгён».
10.40, 17.30 «Званая вячэра».
11.35 «Сямейныя драмы».
12.35 «Не хлусі мне!».
13.50 **Маст. фільм «Божыя тайны сястрычак Я-Я»**,
15.55 «Далёкае сваякі».
16.50 «Следакі».
18.30 «Рэальная кухня».
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 Фантастыка «Вавілон 5: Рака душ».
22.10 «Глядзець усімі!».
23.55 «Аўтапанарама».
0.15 **Маст. фільм «Усё жыццё наперадзе»**.

МІР

5.00 «180 хвілін».
8.15 **Серыял «Справа была ў Гаўрылаўцы»**,
9.50, 0.00 **Маст. фільм «Пазедкі на старым аўтамабілі»**,
11.30 «Дыспары».
12.00, 15.00, 18.00 Навіны (бягучы радок).
12.20 **Серыял «Прыватны дэтэктыў»**,
14.00 Дак. фільм «Тайныя знакі».
15.20, 22.45 Ток-шоу «Слова за слова».
16.10 **Серыял «Жыццё, якога не было»**,
18.20, 2.05 **Серыял «Апошні сакрэт Майстра»**,
20.55 **Маст. фільм «Прывітанне, кіндэр»**,
23.35 «Сакрэтныя матэрыялы».
1.20 **Серыял «Рускія страшылікі»**.

БЕЛАРУСЬ РТР—БЕЛАРУСЬ

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.30 «Прамы эфір».

14.30 Ток-шоу «Пра самае галоўнае».
15.40 «Ад Пятра да Мікалая. Традыцыі рускіх пакоў».
16.40 «Факты».
17.40 **Серыял «Гаспадыня майго лёсу»**,
18.40 **Серыял «Пакуль стаціцца спіць»**,
20.50 **Серыял «Плюс Любоў»**,
22.50 **Серыял «Крутыя берагі»**,
23.40 «Абраз».
0.40 **Серыял «Запіскі экспедытара тайнай канцылярцыі»**.

НТБ—БЕЛАРУСЬ

6.00 «НТБ раніцай».
8.10 «Выратавальнікі».
8.35 «Да суда».
9.30, 10.20 **Серыял «Вяртанне Мухтара»**,
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
11.50, 13.20 «Суд прысяжных».
14.20 «Пракурорская праверка».
15.15 «Справа густу».
15.40, 18.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
16.35 **Серыял «Масква. Тры вакзалы-7»**,
20.00 **Серыял «Брат за брата»**,
21.40 **Серыял «Ментоўскія іойны»**,
23.25 Сёння. Вынікі.
23.50 **Серыял «Глухар. Вяртанне»**.

МІР

10.15, 23.35 **Маст. фільм «Развітальныя гасцілі»**,
11.30 «Зроблена ў СССР».
12.00, 15.00, 18.00 Навіны (бягучы радок).
12.20 **Серыял «Прыватны дэтэктыў»**,
14.00, 2.20 Дак. фільм «Тайныя знакі».
15.20, 22.15 Ток-шоу «Слова за слова».
16.10 **Серыял «Жыццё, якога не было»**,
18.20, 4.10 **Серыял «Апошні сакрэт Майстра»**,
20.50 **Маст. фільм «Дыягназ: Каханне»**,
23.05 «Сказнікі».
0.50 **Серыял «Рускія страшылікі»**.

БЕЛАРУСЬ РТР—БЕЛАРУСЬ

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.30 «Прамы эфір».
12.55 «Вялікая надзея».
13.50, 16.50, 19.50, 22.40 Навіны — Беларусь.

БЕЛАРУСЬ РТР—БЕЛАРУСЬ

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.30 «Прамы эфір».
12.55 «Вялікая надзея».
13.50, 16.50, 19.50, 22.40 Навіны — Беларусь.
14.30 Ток-шоу «Пра самае галоўнае».
15.40 «На парозе вечнасці. Код доступу». Фільм в-чы.
16.40 «Факты».
17.40 **Серыял «Гаспадыня майго лёсу»**,
18.40 **Серыял «Пакуль стаціцца спіць»**,
20.50 **Серыял «Плюс Любоў»**,
22.50 **Серыял «Крутыя берагі»**,
23.40 «Карыбскі крызіс. Незразумелая гісторыя».
0.35 **Серыял «Запіскі экспедытара тайнай канцылярцыі»**,
1.00 **Серыял «Матрошкі»**,
12.40 Дак. фільм «Справа «Вясна»».
13.20 **Серыял «Расэла»**,
15.15, 23.05 **Серыял «Да смерці прыгожа»**,
17.00 **Серыял «Агенты»**,
18.45 «Тэлемагазін».
19.05 **Серыял «Пілекхамер»**,
20.45 «Вечарніца».
21.00 **Меладрама «Неспакойная Ганна»**.

НТБ—БЕЛАРУСЬ

6.00 «НТБ раніцай».
8.10 «Выратавальнікі».
8.35 «Да суда».
9.30, 10.20 **Серыял «Вяртанне Мухтара»**,
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
11.50, 13.20 «Суд прысяжных».
14.20 «Пракурорская праверка».
15.15 «Справа густу».
15.40, 18.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
16.35 **Серыял «Масква. Тры вакзалы-8»**,
19.45 **Серыял «Брат за брата»**,
21.30 **Серыял «Мянтоўскія вайны»**,
22.25 **Маст. фільм «Квартал»**,
0.05 **Серыял «Глухар. Вяртанне»**.

МІР

5.00 «180 хвілін».
8.15 **Серыял «Справа была ў Гаўрылаўцы»**,
9.50, 0.00 **Маст. фільм «Камета»**,
11.25 «Любімыя акцёры».
12.00, 15.00, 18.00 Навіны (бягучы радок).
12.20 **Серыял «Прыватны дэтэктыў»**,
14.00 Дак. фільм «Тайныя знакі».
15.20, 22.45 Ток-шоу «Слова за слова».
16.10 **Серыял «Жыццё, якога не было»**,
18.20, 2.05 **Серыял «Апошні сакрэт Майстра»**,
20.55 **Маст. фільм «Прывітанне, кіндэр»**,
23.35 «Сакрэтныя матэрыялы».
1.20 **Серыял «Рускія страшылікі»**.

БЕЛАРУСЬ РТР—БЕЛАРУСЬ

7.00, 12.35, 19.00, 20.55, 23.55 «Надвор'е».
7.05, 16.55 Мультпарад.
7.30 **Камедыя «Мая мача-ішчалеяныянка»**,
9.15 «Кінаблэкот».
9.30, 17.55 **Серыял «Рэванш»**.

НТБ—БЕЛАРУСЬ

6.00 «НТБ раніцай».
8.10 «Выратавальнікі».
8.35 «Да суда».
9.30, 10.20 **Серыял «Вяртанне Мухтара»**,
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
11.50, 13.20 «Суд прысяжных».
14.20 «Пракурорская праверка».
15.15 «Справа густу».
15.40, 18.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
16.35 **Серыял «Масква. Тры вакзалы-8»**,
20.00 **Серыял «Брат за брата»**,
21.45, 23.50 **Серыял «Мянтоўскія вайны»**,
23.25 Сёння. Вынікі.
0.40 **Серыял «Глухар. Вяртанне»**.

МІР

5.00 «180 хвілін».
8.15 **Серыял «Справа была ў Гаўрылаўцы»**,
9.50, 0.00 **Маст. фільм «Пазедкі на старым аўтамабілі»**,
11.30 «Дыспары».
12.00, 15.00, 18.00 Навіны (бягучы радок).
12.20 **Серыял «Прыватны дэтэктыў»**,
14.00 Дак. фільм «Тайныя знакі».
15.20, 22.40 Ток-шоу «Слова за слова».
16.10 **Серыял «Жыццё, якога не было»**,
18.20, 2.15 **Серыял «Апошні сакрэт Майстра»**,
20.55 **Маст. фільм «Пізанская вежа»**,
23.30 «Злачынства і пакарэнне».
1.30 **Серыял «Рускія страшылікі»**.

БЕЛАРУСЬ РТР—БЕЛАРУСЬ

7.00, 12.35, 19.00, 20.55, 23.55 «Надвор'е».
7.05, 16.55 Мультпарад.
7.30 **Камедыя «Мая мача-ішчалеяныянка»**,
9.15 «Кінаблэкот».
9.30, 17.55 **Серыял «Рэванш»**.

13.10 **Серыял «Расэла»**,
15.10, 23.00 **Серыял «Да смерці прыгожа»**,
16.20 «Тэлемагазін».
16.55 «Сусветныя скарбы культуры».
18.30 «Тваё здароўе» «Здароўе лад жыцця».
20.45 «Вечарніца».
21.00 «Даведнік па краінах і кантынентах».
21.10 **Меладрама «Бландзіна з агоньнімі грудзямі»**.

БТБ

6.00, 1.00 «PLAY».
8.00 М/ф «Смяшарыкі».
8.30, 18.00, 0.00 Скetch-шоу «6 кадры».
9.00, 19.00 **Серыял «Дзёнік доктара Зайцавай»**,
10.00 **Серыял «Загс»**,
11.00 **Серыял «Свацця»**,
12.00, 20.00 **Серыял «Два бацькі і два сыны»**,
13.00, 23.20 Скetch-шоу «Даш моладзь».
14.00 Скetch-шоу «Адна за ўсімі».

КУЛЬТУРА

5.30 «Еўраныс».
9.00, 14.00, 18.00, 22.00 Навіны культуры.
9.20 **Маст. фільм «Халодная лаўка ўсаякі ўсячыны»**, 1-я і 2-я серыі.
10.20, 23.45 «Лета Гасподняе». Праабражэнне.
10.50 Дак. фільм «Паскарэнне. Пулкаўская абсерваторыя».
11.15 «Урокі малявання».
«Хрызэантэмы».
11.40, 20.35 Дак. фільм «Су-прэчлівая гісторыя Жанны Д'Арк».
12.30, 22.20 **Маст. фільм «Два капітаны»**,
13.45 Важныя рэчы. «Гармат-кі Паўла».
14.00 Скetch-шоу «Адна за ўсімі».

8 КАНАЛ

7.00, 12.25, 18.55, 20.55, 23.45 «Надвор'е».
7.05, 15.55 Мультпарад.
7.30 **Драма «Бандыткі»**,
9.15 «Кінаблэкот».
9.30, 17.40 **Серыял «Рэванш»**,
10.20 «Пад

■ Тэму падказай чытач

СУБ'ЕКТЫЎНЫ ПОГЛЯД?..

Каля шматпаварховага дома на вуліцы Маякоўскага ў Мінску, літаральна каля дарогі, стаіць невялікі мемарыяльны знак. Адрасу і не зразумееш, што за ён. Выпадковаму мінаку можа здацца, што гэта нейкі валун, які прымасціўся на ўзбочыне. Астатнія ў штодзённым сумяці ўвогуле не звяртаюць на яго ўвагі. А усё таму, што гэты «валун» павернуты тварам не да людзей, якія праходзяць побач, а да праезнай часткі, дзе адна за адной снуюць машыны...

І гэта нікога не хвалевала б, каб ні адзін мясцовы жыхар, які ведае гэты раён сталіцы як сваіх пяць пальцаў. Гэта **Уладзімір ГОЛУБЕЎ**, даўні падпісчык нашай газеты. Як ён сам кажа, чытач з 57-гадовым стажам. Вось і звярнуцца да нас па дапамогу — як да прадаўжальнікаў традыцый падполнай «Звязды».

Мемарыяльны знак на вуліцы Маякоўскага пастаўлены ў гонар патрыётаў-падпольшчыкаў маёра Багатага і Зінаіды Александровіч, якія загінулі ў 1944 годзе. У гады вайны ў доме № 35 размяшчалася канспіратыўная кватэра спецгрупы М.М. Багатага (Багатырова). Гаспадыня, Зінаіда Александровіч, не толькі прадставіла падпольшчыкам сваё жыллё, а і ўсялякі дапамагала ім. Часцей за ўсё выконвала шматлікія заданні па разведцы. У чэрвені 1944 года, літаральна за некалькі дзён да вызвалення, падпольшчыкаў не стала...

Мемарыяльны знак тут з'явіўся толькі ў 2008 годзе. Нават атрымаў статус гісторыка-культурнай каштоўнасці. Побач пасадзілі невялічкі кветнік, і ўсё на гэтым. Сюды як ніхто ні прыходзіў, так і цяпер не ходзіць. Акрамя Уладзіміра Голубева. Пасадзіў побач яблыню, летам палой і паліваў кветкі, а восенню зграбав лісце. Так бы ўсё і было далей, каб не суцэльнае будоўля на вуліцы Маякоўскага. Пачалі пашыраць дарогу — яблынюк спіпаліва, а мемарыяльны знак увогуле знеслі. Так і праляжаў ён, нікому не патрэбны, на ўзбочыне дарогі амаль год. На шчасце, пасля завяршэння будаўнічых работ яго вярнулі на месца. Толькі апынуўся ён ужо амаль каля самай праезнай часткі.

— Клапачуся не пра сябе, — прызнаецца Уладзімір Міхайлавіч. — Пакуль жыву, буду дглядаць мемарыяльны знак. А потым хто гэтым зоймецца? Можа, і знайшліся б добраахвотнікі. Толькі ж не ведаюць людзі нічога. Вось і трэба перавярнуць знак, каб узнікла жаданне падысці, прачытаць надпіс, ускласці кветкі. І яшчэ. Калі ўжо гэтым займацца, то трэба выправіць і гістарычную памылку. Справа ў тым, што на мемарыяльным знаку напісана, што «У гады Вялікай Айчыннай вайны ў доме № 35 па вуліцы Маякоўскага...». А гэта не так. У гады вайны такой вуліцы ў Мінску увогуле не было. Яна называлася па-іншаму — Чэрвеньскі тракт, а да 1923 года была Ігуменскім трактам.

Прыемна, што сярод нас яшчэ ёсць неабыякавыя да сваёй гісторыі, да сваёй Радзімы людзі. І Уладзімір Голубеў — адзін з іх. Прычым гэты

Фота Сяргея ІВАНОВА

не адзіная сітуацыя, якая хвалюе нашага аўтара. Прыкладна год таму газета «Звязда» пісала пра яшчэ адзін помнік, які даглядае мінчанін. Маецца на ўвазе абеліск, прысвечаны патрыётам-антыфашыстам, які знаходзіцца на вуліцы Аранжарыйнай, якая побач з былым Чэрвеньскім рынкам. Тады мінчаніна хвалевала тое, што яго можа не стаць у сувязі са зносам рынку і пабудовай на яго месцы гандлёвага цэнтра. У гэтым плане хваляванні былі дарэчнымі: абеліск з'яўляецца гісторыка-культурнай каштоўнасцю Ленінскага раёна, таму ён недачыкальны і ахоўваецца законам.

Аднак былі і іншыя нагоды для непакоя. Абеліск знаходзіўся ў такім стане, што патрабавалі невялічкаяго рамонту. Асабліва напярэдадні святкавання 70-годдзя вызвалення ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Гэтую праблему вырашылі ў адміністрацыі Ленінскага раёна. Вядома, не абышлася тут і без нашага ўдзелу. Аднак галоўнае ў гэтым плане хваляванні былі дарэчнымі: абеліскі стан, у чым даваўся ўнёсак на свае воцы. За што — вялікі дзякуі!

На гэты раз мы зноў звярнуліся ў адміністрацыю Ленінскага раёна. Спыталі, ці магчыма перанесці мемарыяльны знак на вуліцы Маякоўскага або паставіць яго іншым бокам. Як расказаў **загадчык сектара культуры ўпраўлення ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі адміністрацыі Ленінскага раёна Яўген ЮШКО**, спецыялісты ведамства неаднойчы вызджалі на гэтае месца. «Пытанне выпрацоўвалася комп-

лексна адначасова некалькімі падраздзяленнямі адміністрацыі раёна, — зазначыў ён. — Мы за тое, каб павярнуць мемарыяльны знак на 360 градусаў ці хаця б на 180. Ідэальны варыянт — яшчэ і перанесці яго далей ад дарогі. Аднак мы не маем такіх паўнамоцтваў, бо мемарыяльны знак з'яўляецца гісторыка-культурнай каштоўнасцю. Прычым, як паведамілі ў нашым упраўленні архітэктуры і будаўніцтва, існуе план рэканструкцыі вуліцы Маякоўскага, згодна з якім на працягу двух гадоў пасля яго падлісання падобныя ўмяшанні проста забаронены. Акрамя таго, сітуацыя ўскладняецца тым, што ікраз побач з домам № 35 размяшчаецца складаная сістэма камунікацый. Такім чынам, у бліжэйшы час перанос мемарыяльнага знака не ўяўляецца магчымым».

Аднак, як паведаміў **начальнік упраўлення па ахове гісторыка-культурнай спадчыны і рэстаўрацыі Міністэрства культуры Ігар ЧАРНЫЎСКІ**, ён не бачыў у гэтым вялікай праблемы. «Спадару Голубеву трэба звярнуцца ў Мінскі гарадскі выканаўчы камітэт, які з'яўляецца ўласнікам аб'екта, і вырашыць гэтае пытанне, — патлумачыў галоўны захавальнік гісторыка-культурнай спадчыны краіны. — У сваю чаргу, Мінгарвыканкам даручыць вырашэнне гэтай задачы, а канкрэтна рэканструкцыю мемарыяльнага знака, пэўнаму свайму структурнаму падраздзяленню. Гэта не прывядзе да змянення гісторыка-культурнай каштоўнасці».

— Мемарыяльны знак на месцы канспіратыўнай кватэры падпольшчыкаў па вуліцы Маякоўскага знаходзіцца на балансе адміністрацыі Ленінскага раёна, — зазначыла **начальнік упраўлення культуры — першы намеснік начальніка галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Мінгарвыканкама Віталіна РУДЗІКАВА**. — Напярэдадні 3 ліпеня яго акупіроўкі, прывялі ў належны выгляд. Калі казаць пра зварот грамадзяніна Голубева, то ўсё меркаванні будуць улічаны. Аднак не варта з гэтага рабіць праблему, бо ўсё ж такі гэта суб'ектыўны погляд. Калі казаць аб прыцягненні ўвагі да мемарыяльнага знака, то ён размяшчаецца якая удала, бо добра праглядаецца з дарогі. Вядома, ідэя аб павароце ці перастаючы помніка мае права на існаванне. Можна таксама прадумаць падыход да яго, каб гэта было зручна ўсім. Адміністрацыі раёна гэта будзе рэкамендувана. Аднак з улікам горадабудаўнічай сітуацыі, некаторых акалічнасцяў і тых аб'ектаў, якія існуюць на мясцовасці, рашэнне ўсё ж застаецца за імі. Калі нашы рэкамендацыі ўхваляць, то рэстаўрацыйныя работы будуць выконвацца па ўзгадненні з Міністэрствам культуры.

...Якія б змены не чакалі мемарыяльны знак па вуліцы Маякоўскага, хочацца спадзявацца на такіх добрасумленных жыхароў, як спадар Голубеў, якія не пашкадуюць свайго часу, каб спыніцца, прыбраць, калі трэба, апалае лісце, падняць кінутую бутэльку ці паперку ад цукеркі. А можа, і ўскласці кветкі, каб ушанаваць памяць тых, хто, набліжаючы Перамогу, так да яе і не дажыў.

Вераніка КАНЮТА

■ Нефармат

Гасцявы шлюб

Гатую вянчэру і з усмешкай слухаю, як актыўныя і бойкія вядучыя радыё спрабуюць разгаварыць слухачоў на тэму курортных раманаў. І ўжо што толькі не расказаваюць: як успыхнула пад паўднёвым сонцам такое ж гарацнае пачуццё (праўда, хутка згасла); як абяцаў залатыя горы, а сам праз тыдзень збег да жонкі; як пасля сустрэчы на курорце пісалі адно аднаму лісты больш за 10 гадоў... І тут успомнілася дасціпная амаль што гумарэска Андрэя Більжо, прачытаная даволі даўно ў райскай газеце. Аднойчы паехаў умоўны Іваноў з умоўнай Пятровай на турэцкі курорт. Усё было падрыхтавана і падумана да дробязі, у кожнага мелася надзейная легенда для сям'і. І трэба ж было ёй у першы вечар заціпацца за турэцкі дыван у рэстаране і зламаць нагу! Таму на чаканьня рамантычных ночы і цудоўныя вечары каля лагоднага мора давялося забыцца, увесё водтукся яна прасядзела ў гісе на балконе нумара, а ён, нібы гатэльны пасыльны, насіў садзівіну, марозіва ды выконваў іншыя капрызы хворай. Гэты ўспамін мяне канчаткова развеселіў. Таму, калі ў той вечар пазваніла даўняя знаёмая Антаніна Іванаўна, я адрасу расказала ёй пра чужыя нядулы курортных раман. А яна, шчыра пасмяяўшыся, адказала, што сама нядаўна прыехала з адпачынку і запрашае на дзень народзінаў. Гэта было дзіўна, бо знаёмая нарадзілася ў снежні. Я толькі рот адкрыла, а яна патлумачыла: не яе дзень народзінаў, а Уладзіміра Пятровіча.

З гэтага месца трэба было расказаць больш падрабязна, таму мы ўмовіліся сустрэцца яшчэ да прызначанай даты. Антаніну Іванаўну я не бачыла даўно, таму калі сказаць, што яна перамянілася, будзе нічога не сказаць. На мяне глядзе-ла жанчына, гадоў на 15 маладзейшая за свае шэсцьдзесяць з хвосцікам. І не

толькі паўднёвы загар са светлай сукенкай на яе пастрайнелай фігуры рабіў жанчыну маладзейшай. Бляск у вачах, якога раней не назіралася — вось што было новым. Відавочна, што ёй хацелася падзяліцца многім. Зразумела, было чым. Аказалася, ужо год як яны разам з Уладзімірам Пятровічам. Не, не ў грамадзянскім шлюбе, як гэта модна цяпер у маладых. Проста сустракаюцца амаль кожны дзень. Ён прыходзіць, можна сказаць, у госці. Кватэры ў іх адносна недалёка: некалькі аўтобусных прыпынкаў. Калі добрае надвор'е і ёсць настойка, можна пехатой прайсціся. Яна даўным-даўно ўдава, ён застаўся адзін некалькі гадоў таму. «У нас ну ўсё аднолькава, — шчабятала мая суразмоўца. — На пенсію мы выйшлі амаль адначасова. Дзеці і ўнукі жыюць у іншых гарадах. Дачы амаль на аднолькавай адлегласці, толькі ў розных кірунках».

Сыходзіцца і жыць разам неяк пытанне нават не стаяла. Па-першае, не хочацца мяняць звычкі. Кожны з нас прывык да сваёй кватэры, мае свае любімыя рэчы, сваю асабістую прастору, якая склалася гадамі. І самае галоўнае, мы абое падсвядома баімся размовы на гэту тэму з дзецямі. Мне здаецца, яны не зразумеюць. Ён гэтак сама лічыць. Наогул стаюць ці дарослымі дзецямі — рэч няпростая. — Мае суседзі, цудоўныя людзі, пажаніліся ў сталым узросце, у кожнага дзеці ад першага шлюбу. І ўжо дваццаць гадоў у іх перыядычна ўспыхваюць канфлікты на глебе таго, хто колькі сваім дзецам дапамагае. Кожнаму хочацца больш даць сваім дзецям. А тут мы не трымаем справядзачу адно перад адным у такіх далікатных пытаннях. І нават не пытаемся лішняга».

Яшчэ я даведалася, што Антаніна Іванаўна і Уладзімір Пятровіч дапама-

гаюць адно аднаму ва ўсім. Па чарзе ездзяць на дачныя участкі, не запускаюць ніводны. У яе зямля лепшая, таму дачу зрабілі агародам, а ў яго домік прыгожы і прасторны, там у іх цяпер месца адпачываць.

Яна з задавальненнем кожны дзень гатуе абед, бо да абеду чакае яго. «Хіба для адной сябе так гатаваў бы? — задае рытарычнае пытанне жанчына. — Стараюся, каб ежа была здаровай, у ёй пераважана агародніна, і разам з тым было смачна. На дэсерт зусім не цяжка сплячы яблычны піро-альбо тварожную запяканку. А раней бывала, што цілы дзень абыходзілася гарбатай ці бутэрбрэдамі». Ён жа стараецца парадаваць яе новай паліцай альбо іншым зручным прыстасаваннем для кухні, варта ёй толькі абмовіцца пра тое, што хацелася б нешта памяняць у звыклым інтэр'еры. Адным словам, двое сталых людзей калі не ператварылі сваё жыццё ў суцэльнае свята, то напоўнілі яго новым цікавым зместам.

Нядаўна, як і гаварылася раней, яны з'ездзілі на 12 дзён у Балгарыю і цудоўна правялі час. Яна ўжо гадоў 20 не была на моры, і адпачынак стаў сапраўднай падзеяй. Раней на гэта ўвагі не звяртала, а цяпер заўважыла, колькі пажылых людзей прыязджаюць на курорт. Кожны дзень хадзілі некалькі кіламетраў па ўзбярэжжы і не маглі нагаварыцца. Там жа вырашылі, што ўвосьнен дзве пенсіі ахвяруюць на паездку па гарадах Беларусі, дзе раней не былі. Цяпер выбіраюць маршрут.

Не так даўно давялося чытаць пра форму ўзаемаадносін, якую псіхолаг называюць гасцявым шлюбам. Калі ён вось такі, як у маёй знаёмай, то чаму б і не?

Святлана ЯСКЕВІЧ

■ Факт

Новы мост пад Жабінкай

Амаль чатыры гады цягнулася будаўніцтва моста цераз Мухавец на аўтадарозе Каменец — Жабінка — Федзюкавічы на ўездзе ў райцэнтр, які цяпер аб'ядноўвае гарады-спадарожнікам Брэста. І вось нарэшце адкрыты рух па новым пуцэпразводзе.

Да гэтага даводзілася ехаць па старым мосце з аднабоковым рухам, які рэгуляваўся святлафорам. Акрамя дзвюх палос руху для аўтатранспарту, на новым мосце ёсць дарожка і для пешаходаў. Афіцыйнае адкрыццё адбудзецца крыху пазней.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

На Міншчыне з'явіцца сем дзіцячых садкоў

Два дзіцячыя садкі мяркуецца адкрыць у цэнтральным рэгіёне да канца гэтага года. Пра гэта паведамілі ва ўпраўленні адукацыі Мінаблвыканкама.

Новыя дашкольныя ўстановы з'явяцца ў Смалевічах і Слуцку. Кожная з іх зможна прыняць па 230 выхаванцаў. У дзіцячых садках вобласці будзе створана дадаткова больш як 340 месцаў за кошт выяжджэння першых класаў у школы і адкрыцця новых груп у дзейных садках. Будаўніцтва некалькіх дзіцячых садкоў заплававана ў Мінскім раёне. У прыватнасці, у Бараўлянах, Самахавічах, Міханавічах, Мачулішчах, Калодзішчах, Сеніцы, Хацкевічы.

Сёлета дзіцячыя ўстановы дашкольнай адукацыі Міншчыны прымуць 57871 выхаванца. І гэта на тысячу больш, чым летась. У некаторых населеных пунктах, дзе адчуваецца дэфіцыт месцаў у дзіцячых садках, будзе арганізаваны цэнтралізаваны падвоз падпалечных у іншыя садкі.

Таццяна ЛАЗОВСКАЯ

■ На свае воцы

Расійскія турфірмы з нядаўніх часоў ладзяць экскурсіі ў знакімі Уладзімірскі цэнтрал — адзін з самых вядомых помнікаў расійскай гісторыі. Пры ўваходзе наведвальнікі здаюць дакументы, мабільныя тэлефоны і вострыя прадметы. Для паўнаты ўражання ім прапануюць пераапрацуць у турэмныя робы, зняць адбіткі пальцаў і сфатаграфавана з нумарам. У нас пакуль на гэтым грошы не зярбаюць, а нядаўні прас-тур для журналістаў па бабруіскіх СІЗА, дарослай і дзіцячай калоніях быў прымержаваны да 94-й гадавіны крмынальна-выканаўчай сістэмы МУС Рэспублікі Беларусь. З мінулага года такія наведванні вырашана было зрабіць традыцыйнымі. Не толькі дзеля таго, каб людзі ведалі, як жы-вецца правапарушальнікам на той бок калачага дзоты, але і мелі ўражанне аб складаных працоўных буднях тых, хто іх абслугоўвае.

У сценах культурна-гістарычнай каштоўнасці

Следчы ізалятор № 5 знаходзіцца ў вежы знакамітага Бабруйскай крэпасці, якая мае назву «вежа Апермана» (менавіта пад яго кіраўніцтвам праводзілася будаўніцтва). У народзе яе называюць больш проста — Чырвоная вежа. Помніку архітэктуры больш за 200 гадоў. У гады Вялікай Айчыннай не-мцы трымалі тут савецкіх ваеннапалонных, пасля вайны сюды прывозілі рэпрэсаваных. У якасці следчага ізалятара будынак выкарыстоўваецца з сакавіка 1969 года. Цяпер ён абслугоўвае 5 раёнаў Магілёўскай вобласці і адзін — Гомельскай. Першае, што адчу-

Жыццё, распісанае па хвілінах

Яго ўбачыў карэспандэнт «Звязды» падчас адной незвычайнай экскурсіі

ваеш, калі за табой з бразгай зачыняюцца дзверы, — лёгкаму разгубленасці. У душы падаеўша, што гэта толькі экскурсія і ты хутка пакінеш турэмныя сцены. Тут добра разумееш, чым заканчваецца жарты з законам. Нават пачынаеш шкадаваць, што ў нас не практыкуюць экскурсіі, як у Расіі. Выключэнне існуе толькі для цяжкіх падлеткаў, і то ў выхавальных мэтах. Напэўна, калі б гэтую аўдыторыю можна было пашырыць, менш стала б ахвотных «сесці на іголку».

Зняволеныя трапляюць у СІЗА праз жалезныя вароты. Чорны «варанок» завозіць іх адрасу ў будынак. З гэтага моманту чарговыя дзверы на іх шляху будуць адчыняцца толькі пасля таго, як зачыняцца папярэдня. Гэта робіцца ў мэтах бяспекі, каб не было спакусы ўцячы.

Радзей працуе тут амаль без перапынку. Але слухаючы затрыманых зусім не забавляюць перадачкі. Ім тлумачаць артыкулы кодэксаў і паведамляюць, што трэба для таго, каб сюды больш не трапіла. Асабліва ўражае арыштанцкі дворык. Ён знаходзіцца ўнутры вежы. Збоку — металічная лесвіца. Па ёй мы падымаемся наверх, каб адтуль праз краты паназіраць за тымі, хто прагуляваецца. Пад нагамі некалькіх падзельных цягільных сценам кінетак прыблізна 13–15 квадратных метраў, дзе па коле рухаюцца людзі. **Начальнік ізалятара, палкоўнік унутранай службы Андрэй Працэнка**, тлумачыць: прастора маленькая, а трэба неяк рухацца, вось арыштанты і бегаюць. Кожная «камера» (яны разлічаны на 2—17 чалавек) знаходзіцца ў гэтай замкнутай прасторы каля 2 гадзін у дзень.

Па суседстве з СІЗА

Мы спускаемся ўніз і ідзем па вузкім звілістым калідоры, па абодвух баках якога дзверы з невялікімі акеанамі і надзейнымі замкамі. Праз кожны метр — вялікая трывожная кнопка. Гэта на той выпадак, калі затрыманы павёў сябе неадэкватна. Чырвоная вежа разлічана на ўтрыманне адначасова да 300 чалавек — тут 38 камер, не лічачы 3 карцараў. Абслугоўваннем спецкантынгенту займаецца удвая менш чалавек. І першыя, хто сустракае, — супрацоўнікі дзяжурнай службы. Яе начальнік, маёр унутранай службы Уладзімір Фіоску працуе амаль 20 гадоў. Кажы, што ўсім задаволены, хаця за гэтымі словамі адчуваецца стрыманасць. У суровай установе ён застаецца галоўным на самы адказны час — ноччу. А тая, хто трапляе сюды, не адрозніваецца як-

кім характарам. Сярод супрацоўнікаў ізалятара шмат мужчын людзей. Як тыя ж старэйшыя кантралёры дзяжурнай службы Аляксандр Макееў і Мікалай Клімовіч, былыя ўдзельнікі баявых дзеянняў у Афганістане.

— Да нас на працу прыходзіць і шмат моладзі, — адзначае Андрэй Працэнка. — Кантралёр — прафесія, якая не патрабуе кваліфікацыі. Затое заробак — больш за чатыры мільёны рублёў. Прадастаўляем жыллё. Некалькі гадоў таму цалкам перабудавалі інтэрнат. Умовы не горшыя, чым у кватэры.

Каб мы не сумняваліся, нас запрашаюць у інтэрнат на экскурсію. Ён зусім побач з СІЗА. Але гэтае суседства, як ні дзіўна, не выклікае панурных думак. Каля ўвахода ў будынак з еўравокамі — дзіцячая пляцоўка, крыху далей аўтапаркоўка. Унутры ўтульныя памішанкі, сучаснае абсталяванне.

Аляксандр Сідараў разам з жонкай Наталлія займаюць адзін з двух пакояў у блоку з усімі выгодамі. Малады чалавек вост у 5 гадоў працуе ў СІЗА кантралёрам. У сям'і нядаўна з'явілася папаўненне. Дзяўчыну назвалі ў гонар нашай алімпійскай «зоркі» па біятлоне Домрачавай — Дар'яй. Аляксандр прызнаецца, што праца нервовая, але ж заробак і магчымасць атрымаць хутка сваё жыллё, прывязвае лепш за ўсё астатняе.

Заробак — на картку

Калі СІЗА — гэта перавалачны пункт, дзе чалавек затрымліваецца толькі на той тэрмін, пакуль ідзе следства, то папраўчая мужчынская калонія № 2 па вуліцы Сікорскага — асобны горад за калючым дротам. Тут, як і ў вялікім населеным пункце, ёсць прамысловая зона і так званы «спальны раён», куды асуджаныя вяртаюцца толькі на ноч. Увесь дзень з 6.00 да 22.00 распісаны па хвілінках: сняданак, праца, абед, зноў праца, выхавальныя мерапрыемствы, вянчэра, адбой. І так кожны дзень. Выхадны толькі ў нядзелю, але тутэйшыя насельнікі не застаюцца без справы — з імі працуюць псіхолагі, кіраўнікі гурткоў па інтарэсах.

Асуджаныя, здаецца, усе на адзін твар, ходзяць у аднолькавых робах, ядуць адну і тую ежу, нават думкі, здаецца, маюць аднолькавыя. Але гэта звонку. У кожнага свой шлях сюды, свая трагедыя. Міхалі, напрыклад, трапіў у калонію «дзякуючы» хабару. З чатырох гадоў адбыў ужо два. Імкненца як мага хутчэй вярнуцца да нармальнага жыцця, таму і на добрым рахунку ў кіраўніцтва калоніі. Гэта дае яму дазвол на дадатковыя званкі і сустрэчы з роднымі. Міхалі па прафесіі настаўнік фізікі і матэматыкі, нават у аспірантурні вучыўся. У яго ёсць жонка, расце сын. Што яго падтурхнула на крывую сялянскую, не адважваецца сказаць. Але запэўнівае, што цалкам перамяніўся і спадзяецца, што дзяржава даць яму магчымасць хутчэй вярнуцца да родных. Па словах начальніка папраўчай калоніі № 2 Аляксандра Какуніна, з 2455 асуджаных 630 падпадае пад дзеянне сёлетняй амністыі. З іх 60 ужо выйшлі на волю, яшчэ ў 76-ці паменшаны тэрмін.

Але ёсць асуджаныя, чые злычынствы не даюць ім права скарыстацца амністыяй. Як Дзяніс Вострэглазаў, які за збойства бацькі атрымаў 25 гадоў турмы. 15 з іх ён ужо адбыў. У калоніі ён галоўны па тэлестудыі. Пад яго кіраўніцтвам тут адбываюцца сустрэчы з цікавымі людзьмі, запісваюцца лекцыі. У госці да тэлеканала наведваліся нават з беларускага тэлебачання. Канал БТ-1 наогул тут здымаў «Фактар страху».

Калонія — не тое месца, куды трэба імкнуцца. Але яе супрацоўнікі складаюць выключэнне. Пра генеральнага дырэктара так званай прамзоны Сяргея Казлова тут жартам кажуць: знаходзіцца пажыццёва. Ён працуе тут з 1983 года! Прамзона, дзе большую частку свайго турэмнага часу право-

Асуджаныя, здаецца, усе на адзін твар, ходзяць у аднолькавых робах, ядуць адну і тую ежу, нават думкі, здаецца, маюць аднолькавыя. Але гэта звонку. У кожнага свой шлях сюды, свая трагедыя. Але гэта звонку. У кожнага свой шлях сюды, свая трагедыя.

дзяць асуджаныя, уражае памерамі. Яно і зразумела, тут працуе амаль 2,5 тысячы чалавек. На участку металапрацоўкі вырабляюцца розныя каркасы і рамы для такіх знакавых падпрыемстваў, як МАЗ, МТЗ, «Белшына», «Магатэкс». Яшчэ адзін участак, дрэвапрацоўны, вырабляе вокны, дзверы і тару, якую набываюць «Магілёўхімваліакно», Асіповіцкае дахавае падпрыемства і іншыя. А спецадзёне, якое тут шыюць у тры змены, заказваюць аж 40 падпрыемстваў Беларусі. Назывыкла бачыць са швейнымі машынкамі мужчын, але, як запэўнівае Сяргей Казлоў, сярод іх ёсць такія перадавікі, якія нават па 5 мільёнаў зарабляюць. Для параўнання: ніжняя мяжа заробку складае ўсяго 200 тысяч рублёў. Грошы, за выключэннем неабходных утрыманняў, пералічваюцца на картку асуджанага ці яго родных.

І ніякіх цукерак

Ад дарослай папраўчай калоніі да дзіцячай, дзе ўтрымліваюцца непаўналетнія злачынцы, каля 2 кіламетраў. У Беларусі гэта адзіная такога роду ўстанова. **Начальнік калоніі Мікалай Андрасюк** адзначае, што калісьці тут знаходзілася да 1200 чалавек ва ўзросце ад 14 да 21 года. Цяпер усяго 142! Розніца паміж дарослай і дзіцячай калоніямі відавочная. Нават у мёну. Тут мяса даюць трох відаў. Тры разы на тыдзень тутэйшыя арыштанты маюць магчымасць ласавання здобой. А вось пра цукеркі, калі родныя не прывязуць, можна забыцца. Вельмі накладная справа для такой установы, якая ўтрымліваецца на падаткі за кожнаспаласнаўных грамадзян.

— Працаваць з падлеткамі цяжэй за ўсё, — лічыць Мікалай Андрасюк. — Іх неабходна пераканача, запаліць. І тады яны не збегнуцца ў грамадстве.

Суп

